

MAGAZYN

PL ISSN 0137-8248

Nr Indeksów 35034

Kurier szczęciński

PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA, 2, 3, 4 SIERPNIA 1985 ROKU

Nr 149 (12 288)

Rok założenia 1945

Nakład: 170 000 egz.

Cena 10 zł

Zaglądamy w przyszły tydzień...

3 SIERPNIA jest 215 dniem roku. Słońce wzejdzie o 5.25, a zajdzie o 20.50.

9 sierpnia jest 221 dniem roku. Słońce wzejdzie o 5.35, a zajdzie o 20.40.

Imieniny obchodzą: 3 sierpnia (sobota) — Lidia, Augustyn, Nikodem i Stefan; 4 sierpnia (niedziela) — Dominik, Jan i Protazy.

(Dokończenie na str. 2)

Przydziały mieszkań — pod lupą

Inspekcja Robotniczo-Chłopska kontroluje urzędy i spółdzielnie mieszkaniowe

WARSZAWA PAP. Od tygodnia w całym kraju zespoły kontrolne Inspekcji Robotniczo-Chłopskiej oceniają prawidłowość tegorocznych przydziałów mieszkaniowych. Kontrola objęła urzędy administracji terenowej i spółdzielnie mieszkaniowe; społeczni kontrolerzy badają zasadność rozdziału mieszkań w zakładach pracy. O szczegółach piszą terenowi korespondenci PAP:

mieszkaniowymi osób ubiegających się o lokal kwaterekowy lub wcześniejszy przydział mieszkania spółdzielczego.

(Dokończenie na str. 2)

WYBORY 13-X-1985

Z wizytą w Wojewódzkim Konwencie Wyborczym

Napływają zgłoszenia kandydatów na posłów

WKRÓTCE zakończy się jeden z etapów kampanii wyborczej do Sejmu PRL. Zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Radę Państwa, w oparciu o Ordynację Wyborczą — minie termin zgłaszania kandydatów.

(Dokończenie na str. 2)

Dzisiejszej nocy

„Poniatoszczak” — zamknięty dla ruchu

DZIŚ jeszcze warszawianie mogą się wybrać na przejażdżkę lub spacer przez Most Poniatowski. Następnego dnia, 2 sierpnia, będzie mógł być otwarty dla ruchu. W tym celu na odcinku między największym remontem mostowego w stolicy nie napotykają żadnych niespodzianek. Wraz z „Poniatoszczakiem” w nocy z 2 na 3 bm. zostanie całkowicie zamknięty dla ruchu odcinek Al. Jerozolimskich do Nowego Świata, zaś na odcinku między Nowym Światem a ul. Marszałkowską będzie można poruszać się jedynie pasem północnym jezdni. Te ograniczenia w ruchu spowodowane są remontem tunelu linii średnicowej, który — według ocen kolejarzy potrwa ok. 1,5 roku.

W sprawach międzynarodowych

41-38-32 — telefon do premiera

WARSZAWA PAP. „Tu dyżurny punktu konsultacyjnego Urzędu Rady Ministrów — to słowa witaty rozmówców, którzy w czwartkowe popołudnie dodzwonili się pod numer 41-38-32 w Warszawie. Zgodnie z zapowiedzią rzecznika prasowego rządu, 1 bm. rozpoczęła się konsultacja społeczna poprzedzająca wypowiedź premiera gen. armii Wojciecha Jareckiego na 40 sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych jesienią br. w kluczowych kwestiach współczesnego świata. Przedstawiony tam zostanie pogląd Polski na sytuację międzynarodową, określone założenia polskiej polityki zagranicznej. Premier zaprezentuje zapatrywania Polaków na zasadnicze problemy bezpieczeństwa naszego kraju, w tym również na kwestię bezpieczeństwa ekonomicznego Polski. Prezes Rady Ministrów zanim wyrazi w ONZ głos narodu, pragnie poznać szczegółową opinię obywateli. Każdy, kto tego pragnie, może przekazać listownie lub telefonicznie swoje zdanie na ten temat.

Podczas pierwszej dwugodzinnej konsultacji telefon dzwonił niemal bez przerwy z Warszawy, Zielonej Góry, Częstochowy, Białegostoku i innych miast. A oto niektóre przykłady: Sekretarz Komitetu Zakładowego „Spolem” w Częstochowie Andrzej Merdzik za sprawą

(Dokończenie na str. 2)

ZSRR — USA w Helsinkach

Pierwszy krok do spotkania na szczycie

PUNKTEM kulminacyjnym jubileuszowego spotkania w Helsinkach była niewątpliwie trzygodzinna rozmowa szefów dyplomacji radzieckiej i amerykańskiej. Kolejne przemówienia ministrów spraw zagranicznych, którzy zebraли się w historycznym już gmachu „Finlandia”, dały obraz stosunków między Wschodem i Zachodem. Natomiast spotkanie Eduarda Szwarnadze i George’a Shultza było pierwszym krokiem na drodze do radziecko-amerykańskiego spotkania na szczycie.

DZIENNIKARZE, którzy zebrał się przed rezydencją amerykańskiego ambasadora, gdzie odbywały się rozmowy, skrupulatnie odnotowali, że Szwarnadze wymieniał z witającym go Shultzem kordialny uścisk dłoni i że obaj mężowie stanu przez pięć minut przyjaźnie gawędzili nim weszli do budynku. Oczywiście, jedna sprawa, to dyplomatyczna kurtuazja, druga — to twarde rokowania. Jak się jednak wydaje, obie strony były zainteresowane tym, aby ten pierwszy kontakt obu ministrów przebiegał w dobrej atmosferze. Szczegóły ich rozmów trzymane są w tajemnicy. Nie ma zwyczaju, aby zbyt dużo mówić o przygotowaniach do tak ważnego i trudnego wydarzenia, jakim będzie listopadowe spotkanie Michaiła Gorbaczowa i Ronalda Reagana.

(Dokończenie na str. 3)

W hołdzie bohaterom Powstania Warszawskiego

WARSZAWA PAP. 1 sierpnia to w Warszawie data szczególna: rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego. Mieszkańcy stolicy oddają w tym dniu hołd poległym i pomordowanym bohaterom.

Pod pomnikiem Bohaterów Warszawy i na Grobie Nieznanego Żołnierza wieniec i wianki kwiatów złożyły delegacje władz stolicy, wojska, młodzieży. Tłumnie przybyli uczestnicy powstania, przedstawiciele wszystkich organizacji biorących w nim udział. Kompania Reprezentacyjna Wojska Polskiego oddała honory wojskowe. Warszawiacy złożyli również kwiaty w miejscach upamiętniających tragiczne wydarzenia sprzed 41 lat.

OTO jedna z propozycji na przyszły rok, przygotowana przez jubilatę — szczecińską „Dane”. O nowej kolekcji piszemy (a także pokazujemy ją) na str. 5.

Foto: Zb. Jodkowski

47,5 tony sztab złota, srebra i miedzi

Z karabinami maszynowymi wydobycie zatopiony skarb

WASZYNGTON PAP. Mel Fisher, znalezca podwodnego skarbu z hiszpańskiego galeonu zatopionego w XVII wieku u wybrzeży Florydy, stwierdził, że we wraku znajdują się 47,5 tony sztabu srebra, złota i miedzi. Obek wraku na dnie morza zagrzebane są w mule drogie kamienie i złote monety.

Fisher powiedział, że cały ładunek przedstawia wartość ok. 4000 milionów dolarów, ale wydobycie go z dna morza potrwa kilka lat.

(Dokończenie na str. 3)

47/85

4 dni po radzieckim memorandum

W oczekiwaniu na odpowiedź USA

(Korespondencja z Moskwy)

W CZWARTEK spotkał się z dziennikarzami i zastępcą ministra spraw zagranicznych ZSRR G. Kornijenką, kierownik Wydziału Informacji KC KPZR L. Zamiatin i przedstawiciel Sztabu Generalnego Armii Radzieckiej gen. Czerwow.

UPLYNĘŁY cztery dni od ogłoszenia przez ZSRR decyzji o jedностronnym zaprzestaniu doświadczeń z bronią jądrową. Użytkuje ona coraz szersze poparcie opinii światowej. Jednakże jak stwierdzono na konferencji, oficjalnej odpowiedzi ze strony USA rząd radziecki dotąd nie otrzymał. Czy należy więc spodziewać się pozytywnej, a przynajmniej wychodzącej naprzeciw radzieckiej propozycji — odpowiedzi administracji waszyngtońskiej? Uwzględniając dotychczasowe stanowisko USA — nadzieje na to są prawie żadne.

ZWIĄZEK RADZIECKI jeszcze w 1958 r. zwrócił się do wszystkich państw posiadających broń nuklearną o zaprzestanie przelatać zobowiązań o zaprzestaniu doświadczeń z bronią jądrową. Państwa zachodnie zajęły wówczas negatywne stanowisko. W 1963 r. w wyniku radzieckich wysiłków układowo o zaprzestaniu doświadczeń w powietrzu, przestrzeni kosmicznej i pod wodzą, budżety nadzieje zawarte w 1974 i 76 układy między ZSRR i USA (SALT I i SALT II). Jednakże oba one, dotychczas nie zostały ratyfikowane przez rząd USA. Mimo to ZSRR konsekwentnie dąży do pełnego zaprzestania doświadczeń z bronią nuklearną. Powołując na postanowienie celów polityki Związku Radzieckiego — podkreślono podczas konferencji.

ZSRR nie dąży do osiągnięcia przewagi militarnej. USA przagnęła za wszelką cenę, mimo szeroko uprawianej „pokojowej” propagandy.

ZWIĄZEK RADZIECKI uczy się konkretnych kroków dowodzących wiarygodności stanowiska. Zaprzestanie doświadczeń oznacza

USA — RPA

Restrykcji... nie będzie

WASZYNGTON PAP. Izba Reprezentantów USA uchwaliła po raz pierwszy przytoczonej większości głosów sankcje gospodarcze w stosunku do RPA. Propozycja została przegłosowana stosunkiem 380:48 głosów. Przed przedłożeniem dokumentu do podpisania prezydentowi, co wcale nie jest takie oczywiste z uwagi na negatywny stosunek Reagana do kwestii objęcia restrykcjami wymiany handlowej z RPA, omawiany projekt musi być jeszcze zatwierdzony w Senacie. Tymczasem Senat USA odłożył debatę nad sprawą sankcji wobec RPA do końca sierpnia. Oficjalna linia Waszyngtonu wobec RPA najpełniej obrazuje otwarta wypowiedź ministra obrony Caspara Weinbergera, który powiedział w czwartek, iż Stany Zjednoczone nie są na nową eskalację szeregów swoich przeciwników o kolejne państwo, a mianowicie RPA. Zdaniem szefa Pentagonu, wprowadzenie sankcji ekonomicznych w stosunku do RPA zbyt osłabiłoby rząd w Pekinie, który przyjąłby politykę „człowiek przeciwko człowiekowi” (z punktu widzenia USA).

Uganda

Zakończenie walk?

LONDYN PAP. Jak podano w Kampali, nowe kierownictwo wojskowe Ugandy wycofało galatę ołiwą do sił rebeliantów, od drugiego czasu prowadzących walkę z obokajem przez kilkanaście dni. W wyniku puczu rządem prezydenta Miltona Obote. Nowe władze wyraziły gotowość podjęcia rozmów pokojowych w celu zakończenia przelania krwi w kraju.

Irena SZADZIEWSKA

Pierwszy krok do spotkania na szczycie

(Dokończenie ze str. 1)

Amerkański sekretarz stanu oświadczył, że rozmowy byłyby pożyteczne, że nawiązałby dobre roboce kontakty z radzieckim ministrem. Również z wypowiedzi strony radzieckiej wynika, że helsińskie rozmowy dały rezultaty. W ciągu trzech godzin uzgodniono tematykę spotkania na szczycie, dzieląc ją na trzy grupy zasadnicze: rozbrojenie, zapalne punkty świata i stosunki bilateralne.

Jesienią obydwa ministrowie znów się spotkają i to dwukrotnie, a więc te roboce kontakty będą intensywnie. Poza nimi trwają przygotowania na szczycie ekspertów. Można więc stwierdzić, że i w Moskwie i w Waszyngtonie uważa się listopadowe spotkanie za wydarzenie o przełomowym znaczeniu.

O doniosłej roli spotkania na szczycie mówił Eduard Szewardnadze w Helsinkach, a ogłoszenie radzieckiego moratorium na próby z bronią nuklearną zaakcentowało dobrą wolę Związku Radzieckiego poszukiwania porozumienia w dziedzinie ograniczenia zbrojeń.

Ale choć rozmowy obu ministrów przygotowały grunt do spotkania na szczycie, nie usunęły głębokich różnic dzielących obydwie mocarstwa. Widąc to zarówno w podejściu do realizacji liery i ducha Helsinek, jak również w stanowisku obu stron podczas rokowań rozbrojenowych w Genewie. Negatywna reakcja Waszyngtonu na propozycję wspólnego moratorium na próby z bronią nuklearną jest dowodem, że strona amerykańska nie zamierza zrezygnować z planu zbrojeń nuklearnych, który, co jest oczywiste, wymaga prób. Jednocześnie realizuje program badawczy w ramach tzw. obronnych inicjatyw strategicznych, a więc przedsięwzięcie, które zablockowało rozmowy genewskie.

Do listy różnic poglądów dołączamy zapalne punkty świata, takie jak Ameryka Środkowa, południe Afryki, Bliski Wschód, Afganistan, Kambodża, aby u-

każać jak trudne, a zarazem ważne będzie spotkanie Michała Gorbaczowa i Ronalda Reagana.

Atmosfera międzynarodowa odbiega dziś daleko od tej, jaka panowała przed 10 laty, kiedy 35 przywódców podpisywało Akt Końcowy w Helsinkach. Obecne jubileuszowe spotkanie ukazało, jakiego spustoszenia we wszystkich dziedzinach życia międzynarodowego dokonał nawet zimnej wojny. Pierwszy krok na drodze do radziecko-amerykańskiego spotkania na szczycie byłby więc zarazem pierwszym krokiem na drodze do poprawy stosunków w Europie i na świecie.

Andrzej ZYCHOWICZ

Z karabinami maszynowymi wydobywają zatopiony skarb

(Dokończenie ze str. 1)

Do tej pory pletwonurkowie wydobyli kilka ton sztabu srebra z wraku hiszpańskiego galeonu „Nuestra Señora de Alcazar”, który zatonił w czasie szturmu w 1622 r. Trepiłkami szturmu i ulewne deszcze utrudniały akcje wydobycze.

Fisher przeszkolił w ciągu 16 lat setki mil kwadratów Oceanu Atlantyckiego. Poprzednio wykrył wrak innego hiszpańskiego galeonu „Santa Margarita”, który zatonił w czasie tego samego szturmu i wydobył z wraku skarb wartości 70 milionów dolarów. Operacja ta była jednak dla niego tragedią. W czerwcu 1975 r. zatonił statek ratowniczy Fishera, na którego pokładzie znajdował się jego 27-letni syn, synowa i pletwonurkowie. Wszyscy utonęli.

Na dnie znajduje się tysiąc sztabu srebra, który tworzą rafę długości 20 m, szerokości 10 m i wysokości 2 m.

Poszukiwacze nie odkryli kamieni. Pletwonurkowie będą musieli przekopać dno morza na głębokości 15 m na głębokość ok. 2 m.

Supergęsta o średnicy 20 km

Tajemnicza gwiazda wysyła promienie X

WASZYNGTON PAP. Astrofizycy z Cambridge (stan Massachusetts) podali do wiadomości, że satelita wysłany przez Europejską Agencję ds. Przestrzeni Kosmicznej odkrył tajemniczą gwiazdę, która oddaje się supergęstą konsystencją, dokonuje 100 obrotów wokół własnej osi na sekundę i wysyła nieregularne impulsy promieni rentgenowskich.

SWIATŁO tej gwiazdy nie wiodowana jest swego rodzaju turbulencja w momencie zetknięcia się z gwiazdą neutronową. Powoduje to rozbieżność promieni X na wiązki, które w takiej postaci odbierane są przez teleskopy umieszczone na orbicie okołoziemskiej.

Odkrycie to zostało potwierdzone w czasopiśmie naukowym „The British Science Journal Nature”. Istnienie takiej gwiazdy astronomowie przeprowadzili już w latach siedemdziesiątych, ale potwierdzenie ich hipotezy stało się możliwe dopiero dziś, po zainstalowaniu teleskopów w przestrzeni kosmicznej. Teleskopy ulokowane na Ziemi nie są w stanie przechwycić promieni X, które nie przedostają się przez ziemską atmosferę.

Naukowcy są zdania, że promienie X pochodzą z rzeczywistej z systemu dwóch gwiazd zwanych GX 3-1. Jedną z nich, zwaną gwiazdą neutronową, jest prawdopodobnie bardzo gęsta, 500 000 razy gęstsza od Słońca. Ma średnicę 20 km. Druga jest podobnych rozmiarów i gęstości jak nasze Słońce. Gwiazda neutronowa pochłania gaz z gwiazdy macierzystej. Gaz ten wykonuje ruch spiralny, osiągając prędkość 50 000 mil na godzinę i temperaturę rzędu dziesiątków milionów stopni. To one właśnie są bezpośrednim źródłem promieni X.

Największe zdziwienie u astrofizyków wywołało to, że impulsy te są nieregularne, następują mniej więcej 20-40 razy na sekundę. Wyszuli też hipotezę, że ich nieregularność spo-

Filipiny

Marcos rozpisze nieoczekiwane wybory?

DELHI PAP. Przedstawiciel władz w Manili oświadczył, że prezydent Filipin, Ferdinand Marcos mógłby rozpisze nieoczekiwane wybory na listopad w celu rozwiązania obecnego Zgromadzenia Narodowego i udatumienia planów opozycji parlamentarnej powołania go w stan oskarżenia za nadużycie władzy.

Podczas pracy pletwonurków Fisher musi pilnować skarbów przed piratami, którzy chcą wykraść skarb. Prawa do wydobycia w rejonie zatonięcia galeonu kończą się Fisherowi we wrześniu. Stara się on o przedłużenie terminu na dalsze dwa lata.

Fisher obawiał się rejon wydobycia skarbów łodziami patrolowymi uzbrojonymi w broń maszynową, która ma odstraszyć konkurentów. Za wydobycie skarbów otrzyma 5 procent jego wartości, a nowożytny pirat, który zainwestował 2,3 miliona dolarów w akcje poszukiwawczą, otrzyma 10 proc. wartości wydanego łodzi.

85 pracowników otrzyma elbrynie wynagrodzenia, a połowa sumy zostanie rozdzielona między inwestorów przedsięwzięcia. Fisher powiedział, że jest na tropie kolejnego odkrycia innego hiszpańskiego galeonu zatopionego w rejonie Fort Pierce w wybrzeży Florydy.

Kolejne badanie R. Reagana

WASZYNGTON PAP. Rzecznik Białego Domu poinformował w czwartek, że w ub. wtorek prezydent Reagan podał się zabiegowi usunięcia fragmentu podrażnionej tkanki z nosa. Rzecznik dodał, że tkanka została podrażniona przez przypięcie przytrzymujący elastyczny przewód, który prowadził przez nos do żołądka podczas niedawnej operacji usunięcia nowotworowego pępka z jelita grubego. Usunięta tkanka będzie poddana badaniom w celu ustalenia czy nie ma w niej złośliwego nowotworu złośliwego.

Z Helsinek

Polska delegacja powróciła do Warszawy

WARSZAWA PAP. 1 bm. w późnych godzinach wieczornych powróciła z Helsinek do Warszawy delegacja oficjalna Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z jej przewodniczącym, członkiem Biura Politycznego KC KPZR, ministrem spraw zagranicznych Stefanem Olsowskim.

Delegacja polska uczestniczyła w spotkaniu w dniach 30 lipca - 1 sierpnia w spotkaniu ministrów spraw zagranicznych 33 państw Europy oraz USA i Kanady, zorganizowanym - zgodnie z załącznikiem do spotkania - nadzorcą KBW - dla uczczenia 10 rocznicy podpisania Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Karika z kalendarza

Poczdam

DZIS miało dokładnie 40 lat od złożenia podpisów pod układem poczdamskim, który zdecydował o mapie Europy po rozgromieniu hitlerowskich Niemiec, o ich demilitaryzacji, denazyfikacji i demokratyzacji. Trzy wielkie mocarstwa - ZSRR, Stany Zjednoczone i W. Brytania określiły północną i zachodnią granicę Polski na Bałtyku, Odrze i Nysie Łużyckiej oraz zdecydowały o przesiedleniu ludności niemieckiej z ziem Odrzańskich. Postanowiono postawić przed międzynarodowym trybunałem hitlerowskich zbrodniarzy wojennych i ludobójców. Na końcówkę część konferencji zaproszono delegację Polski, przedstawicieli Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej.

Liban

Farandżija wzywa do obalenia Dżemajela

BEJRUT PAP. Były libański prezydent, Sulejman Farandżija, który podejmując próbe cementowania nowego sojuszu z chrześcijańską większością, wezwał w czwartek do obalenia obecnego prezydenta, Amína Dżemajela. Obecne zabiegi Farandżija oznaczają dalszą izolację Dżemajela.

Rumunia

Trzęsienie ziemi

BUKAREST PAP. Jak podała agencja Agerpres, w czwartek w rejonie rumuńskiego miasta Vrancea w krótkim odstępie czasu nastąpiły 2 trzęsienia ziemi o sile dochodzącej do 5,2 st. w skali Richtera. Wstrząsy odczuwane były w Bukareszcie i innych miastach Rumunii. Trzęsienie nie spowodowało ofiar w ludziach ani strat materialnych.

Kalejdoskop

MŁODE POLSKIE PIKARKI RĘCZNIE ZWYCHYLIŁY

REPREZENTACJA POLSKA w piłce ręcznej juniorek, która startuje w rozgrywkach w RFN turniej o mistrzostwo, przegrała w czwartek swój trzeci mecz, odnosząc pierwsze zwycięstwo. Polki pokonały drużynę Kanady 27:20 (15:10).

W. KOWALSKI WYŁINIOWANY

NASZA tenisowa nadzieja - Wojciech Kowalski, został wyeliminowany ze czwartego międzynarodowego turnieju juniorów, który odbywa się w Blois. W czwartek wczoraj w dwumeczu Kowalski przegrał ze Szwedem Allardem 2:0, 6:6. W drugim czwfinale inny Szwed - Bergström zwyciężył Salię (Jugosławia) 6:3, 6:9.

ŻEGLARSKIE MISTRZOSTWA POLSKI KOBIEC

W KIEKRZU k. Poznania na łamiejszym jeziorze zakończyły się żeglarskie mistrzostwa Polski kobiet w klasie „420”. Oraz zawody o puchar kobiet w klasach „420”, „Cadeet” i „Windglider”. Startowały w nich zawodniczki z całego kraju. m. in. z Jachtklubów z Sopoli, Gdańska, Warszawy, Torunia, Kalisza, Poznania i Międzybóży. Mistrzynią w klasie „420” została Alicja Dąbrowska z Joanną Maikowską z Jacht Klubu Morskiego Stowarzyszenia Gdańsk. Niestety, wśród pozostałych konkurencji nie znalazła się żadna reprezentantka Szczecina.

HANS-PETER BRIGEL PIKARZEM ROKU W RFN

OPUBLIKOWANE zostały wyniki plebiscytu na najlepszego pikarza 1985 roku w RFN. Pierwsze miejsce zajął Hans-Peter Briegel występujący we włoskim klubie z miasta Werder Bremen, który zremizował 125 punktów. Drugie miejsce przypadło Rudolfowi Völlerowi (Werder Bremen) 115 pkt. trzeci Klausen Aloisem (FC Koeln) - 71.

Kulisy giełdy warszawskiej

WARSZAWSKA, największa w Polsce giełda samochodowa zlokalizowana jest pod oknami pustego, bo jeszcze nie wykończonego osiedla. Za jakiś czas wprowadzą się lokatorzy i przegonią giełdę. Kto po latach oczekiwał się wreszcie mieszkania, nie ma serca do samochodu.

1.

To już czwarty adres. Kiedy w latach sześćdziesiątych można było wreszcie legalnie sprzedać i kupić auto — reki do reki — nie zaś tylko z państwowej poręki, samochodziarze spotykali się pod mostem. Dostawnie: pod wiaduktem mostu Poniatowskiego. Dobrze to były czasy dla kupujących. Rzeczy używane — a auto to też rzecz tylko — sprzedawano wtedy za pół ceny nowości. Ale urzędnicy zamieszkujący Aleję 3 Maja naskarżyli na giełdę, oprotostowali, i trzeba się było wynieść na Dziką. Tam zaczęły się pierwsze kanty. Początkowo nie śmiało. Facet, który dostał Skodę z przydziału nie ośmielił się wystawić wozu na ulicy. Rozlepiał kartki na okolicznych latarniach. Ale i tak było nieźle. Używany Trabant w dobrym stanie, kosztował nie więcej niż 70 tysięcy złotych.

W początkach lat siedemdziesiątych zbudowano na Dzikiej ekskluzywny blok mieszkalny dla prominentnych postaci: artystów, ministrów i działaczy. Wszyscy oni mieli własne auta, więc im giełda do niczego potrzebna nie była. Jeden telefon, drugi, trzeci, i decyzją władz miasta wyrzucono giełdę na przedmieście, pod Raszyn, na Malowniczą.

Tu już był kryminał! Nie było niedzieli, żeby jakiś okradziony nieznajomość nie odnalazł na placu swojego samochodu. Milicja robiła naloty i na każdego spoglądała jak na potencjalnego przestępcę. Plac był mały, ale teren rozległy: cała pajęczyna przedwojennych uliczek z jednopiętrowymi domkami. I w te uliczki właśnie przeniosła się prawdziwa giełda. Wóz kradziony można było kupić taniej, ale oddzielnie trzeba było płacić za każde „białko”, czyli dokument. A dokumenty były już jak najbardziej oryginalne: dowody rejestracyjne, kwity celne, nawet prawa jazdy. Słob mógł sobie zażywać — jeśli nie skąpił grosza — żeby do auta z Garwolina przyczepić mu jajoratę RFN-owskie tablice rejestracyjne. W razie kontroli urzędu finansowego miał dodatkowe wytłumaczenie: kuzyn przesiadł z Berlinu.

Właśnie z powodu ziej sławy, choć pod pozorem łamania rządu na katowickiej autostradzie, giełda z Malowniczej została wyekwaterowana. I, jak się zdaje, w ogóle nie była magistratowi potrzebna. No to ludzie po dawnemu skrzykiwali się w uliczkach i robili swoje, nie niepokojeni przez patroli funkcjonariuszy i cywilów. Rynek samochodowy zaczął się wymykać spod państwowej kontroli. Wtedy podjęto decyzję o przeniesieniu giełdy za Powązkę, na pusty plac po starym lotnisku.

2.

Do giełdy dojeżdża się półtora kilometra zadbana, osłonięta starymi drzewami aleją. Co kilkaset metrów ustawione są posterunki porządkowe: milicjanci i aktywiści-społecznicy, wznajęły przez Polmożby. Legitymacja sprawowanej funkcji jest liżak drogowy. Kto nie chce się podporządkować potencjom „liżaków”, może zostać odesłany do domu już sprzed progów giełdy. Opornych przegoni radiowóz. Wic, żeby nie kusić losu, samochodziarze grzecznie podjeżdżają jeden za drugim i nawet Mercedes ustępuje miejsca „maluchowi”.

Przy głównej bramie wisie wielka biała tablica: cennik „placowego”. To też znak czasów. Pod mostem samochody wystawiano się za darmo. Na Dzikiej trzeba było płacić po 30 złotych od sztuki, na Malowniczej już po słowie, a na Powązkach zestaw cen, jak w karcie obiadowej. Samochód osobowy — 300 złotych, ciężarowy lub dostawczy — 400, ciężarówka z przyczepą — 800, przyczepa campingowa — 300, ale doczepiona do choćby „Fiacika” taniej — 400 złotych za cały karawan.

Na Powązkach też pojawiają się kradzione samochody. Po prostu nie może być inaczej, skoro codziennie z ulic polskich miast ginie ich około trzystu.

Złodziej nie trzyma długo trefnego towaru, a ogłoszenie w gazecie to duże ryzyko. Na ofertę zgłosić się może sam właściciel. Albo po dowodzie wykryją. A na giełdzie, raz — dwa, umowę na cudzy dowód osobisty można wypełnić; w końcu rozmowa krótka i nikt nie ma pamięci do twarzy... Giełda ma okresy lepsze i gorsze. Lepsze — to wczesna wiosna i późna jesień. Jedni

wateli z asygnaatą też nie gapią. Jak już ma samochód, a chce się go pozbyć, to na giełdę przychodzi pieszo i tylko zaa pachy wyjmując tekturkę. A na tekturce cały zestaw niezbędnych informacji: jaka marka, kiedy kupiony i za ile ma być sprzedany. Poważny klient przeczyta, zastanowi się, podejdzie, zagada i jeszcze tego samego dnia dzetelmeni dobijają targu.

wychodzą z domu ze szmałem, żeby kupić auto nie zniszczone śniegiem i solną bryzą z jęzdzin; drudzy, żeby się na zaśluzony urlop wybrać po pańsku. Potem ci sami sprzedają wozu w listopadzie, żeby na zimowym parkowaniu pod chmurką nie stracić, a w następnym marcu zacząć się ewentualnie na lepszy rocznik albo nowy model.

Przed wakacjami interesu nie ma. To znaczy, stoją na sprzedaż jakieś półtora tysiąca samochodów.

3.

Na te półtora tysiąca samochodów przypada 15 tysięcy ludzi. Klientów albo zwykłych gapiów, którzy grosem nie śmierzają, a na giełdę przychodzą w niedzielę w celach rozrywkowo-rekreacyjnych.

Jak nie ma sezonu, to nie ma też w czym ulokować kapitału. A lokata kapitału to kupno nowego samochodu. Z nowymi samochodami, zwłaszcza krajowej produkcji, jest pewien kłopot. Od kiedy talony zastąpione zostały asygnaatami, szczególnie przydziałowiec ma obowiązek przetrzymania samochodu przynajmniej przez 4 lata. Dla sprzedającego jest to strata co najmniej 200 tysięcy złotych. Dewaluacja tak szybko jeszcze nie postępuje, żeby mógł być interes.

Na nowe auto szczególne oko mają taniacy. Akurat na giełdzie tajniaka trudno rozpoznać, bo każdy przyglądający się wy-

stawionym towarom minę ma taką, jakby zbłądził na pobliskim cmentarzu. Ale na tym właśnie polega sztuka milicjara. Chodzi o to, żeby sprzedawca nabrał przekonania, iż ma do czynienia nie tylko z klientem poważnym (czyli wypłacalnym), ale w dodatku, że ma do czynienia ze „szpitem”, którego nie można zrobić w konia. Samemu się można zrobić w konia, wdając się w rozmowę, kiedy niespodziewanie zamiast klienta przedstawia się tajniak. Taki tajniak wcale nie musi być milicjantem w przebraniu. Może to być inspektor podatkowy albo starszy kancelista Polmożbytu, która to firma dba, żeby jej zwycięzcy obywały nie oszukiwać. Z punktu widzenia Polmożbytu asygnaat to żaden zysk. Z każdego wyeksportowanego auta forsy dwa, albo trzy razy tyle... Ale, powiedzmy sobie, oby-

ny zmotoryzowanych. Na „maluchu” pan magister zrobił prawo jazdy i „maluchem” pan magister będzie jeździć do pracy. Szybko, wygodnie i oszczędnie. Nie trzeba płacić za znalezienie w biliecie miesięcznym. Za to trzeba będzie płacić za naprawy. Ale tego pan magister jeszcze nie wie...

Na auta stojące na samym brzegu giełdy, tuż za bramą, nie warto zwracać uwagi. To trupy! Dziesięć lat temu duże Fiaty z dziurami w karoserii za bejcowanymi olejną farbą, nie typowe dwudziestolatki: Morrisy, zalechane na śmierć „beemki” rocznik 1967, „corsairy” (gwin w lewo), a których brakującej część może ewentualnie zrobić już tylko jedynie rzekodzielnik-metaloplastyk i polycyzy za nią, jak za dzieło sztuki.

Prawdziwy klient nawet w ich kierunku nie spojry. On

potrzebuje samochodu do jeżdżenia, a nie do leżenia pod zawieszaniem. Prawdziwy klient dwa razy się rozejrzy naokoło głowy, nim podejdzie do pięcioletniego Fiata za jedyne pół miliona. Tego też nie kupi, ale musi sprawdzić, jak u niego z czystością silnika, żeby mieć skalę porównawczą.

Pół miliona to jest ta kwota, bez której prawdziwy klient nie ma na giełdzie czego szukać. Od „półówki”, inaczej mówiąc „pięciu paczek” zaczyna się wszystkie rozmowy. Tyle kosztuje „maluch” w stanie nadającym się do jeżdżenia, czyli „rocznik” i za tyle (plus 200 tysięcy na remonty) można kupić wioskiego Fiata 127 z drugiej połowy poprzedniej dekady, albo Citroena w tym samym wieku, który prezentuje się nadszywanym korzytnie, tyle tylko, że jak stanie na drodze (a po dziesięciu latach ma prawo), to na amen! Nawet fabryka nie ma części zamiennych do tych nieudanych modeli, przez które o mało co nie zbankrutowała, i o których jak najszybciej chce zapomnieć.

5.

Na zakręcie byłego pasa lotniczego zaczyna się dopiero właściwy salon samochodowy. W równych rzędach stoją Mercedesy — dziesięć latki karmione ropy, czyli rodzina Diesel. Wszystkie są bardzo zadbane i polyskują eleganckim lakierem; widać, że oryginalnym, chociaż niedawno mieliśmy przecież zimne stulecia. Taki Mercedes kosztuje średnio, do zapłacenia, półtora miliona złotych. Jedyną jego wadą jest założenie producenta, że po dziesięciu latach normalnej eksploatacji takie auto jest

stek”. Ceny — od 420 do 480 tys. zł. „Fiaciki” starsze, z 1980 r. — średnio kosztowały 350 tys. zł.

Duże Fiaty. Ubiegłoroczny był wystawiony za 830 tys. zł. Egzemplarze starsze — z 1979 roku oferowano za 390 i 440 tys. zł, z 1978 — za 350 i 380 tys.

Wiele osób jest zainteresowanych zmianą dużych Fiatów na „maluchy”. Podobnie jak w stolicy, także i w Szczecinie wielu sprzedających nie podaje ceny wywoławczej, twierdząc iż jest ona do uzgodnienia. (jas)

Ceny „maluchów” ubiegłorocznych — dość zróżnicowane. Uzałężnione to jest od standardu wyposażenia. Przypomnijmy, że właśnie w ub. roku pojawiły się pierwsze egzemplarze zmodernizowanych „sto dwudziestek z-

do wyrzucenia. W przeciwnym razie firma „Daimler” dawno by poszła z torbami. Producent oczywiście się myli, ale do czasu. Za dalszych pięć lat muszą być wrzaki. No to czy warto płacić trzykrotnie więcej za każdy rok przyjemności?

W tym punkcie nie ma już na giełdzie miejsca dla prawdziwych klientów i muszą oni ustąpić miejsca prawdziwym biznesmenom. Dla biznesmena giełda ma do wyboru nowe dzieła. Golfy GTD, GTI, CL, Escorty, Fiasty, Fiaty Uno i Ritmo, Opie, BMW i „renowki” w cenie 3,5—4 miliony złotych. Prawdziwe auto po prawdziwej cenie.

Za chmur nad giełdę wychodzi słońce i to jest pogoda dla prawdziwych bogaczy. Oto stoją bowiem w kolejce nowe Mercedesy 190 D, 350 SL, 300, 240. Nie wiadomo ile kosztują. Zamiast blankietu z ceną wywoławczą, właściciele piszą trzy słowa: „cena do uzgodnienia”. Nikt, kto nie ma przy sobie pięciu milionów, nie odważy się zaproponować im rozmowy.

Mercedesa 190 D pilnuje siedmioosobowa rodzina cygańska. Za kierownicą dwudziestolatki szcawik. Ale on nie ma nic do gadania. Limuzynę sprzedaje babka w towarzystwie dwóch córek, chyba niepełnoletnich jeszcze, i trojga zasmakanych wnucząt.

On kosztuje sześć i pół miliona — informuje mnie uprzejmie, a widząc, że zmykam, krzyczy — panie, poczytaj pan papieroskiem.

Ale to nie jest dziś najdroższy wóz w tym auto-salonie. Bezszerzenie podjeżdża ciemnoniebieskie Volvo 740, jedyną europejską auto z taśmą, w którym tapicerka jest z oryginalnej skóry.

Komu, komu? Osiem i idę do domu! dowcipkuje tusty czterdziestolatek, który, nawet na deser dla synka z „Pewexu”. Tak przynajmniej wygląda.

6.

Około cztertnastej giełda pustoszeje. Grubasek odpywa wielkim Volvem zinnym panem, równie dobrze odżywnym. Ale to chyba ktoś z rodziny, bo uśmiechają się do siebie. Przez szybę Mercedes 190 D widać przez ulamek sekundy zasmakowane buzie Cyganiek. Szczawik prowadzi wóz niezym kierowca rajdowy.

Dziwnie, ale nie widać złodziei. Między samochodami kręci się tylko długowłosy młodzieniec z tabliczką na piersi: „Akumulatory 6 i 12V. Po cenie państwowej”. Z braku lepszej zajęcia podejdzę i pytam: to znaczy po ile?

— Dziesięć i piętnaście, jak dla pana — odpowiada młodzieniec. — To co tu napisane, to pie dla łopacy. Nie myśl pan chyba, że jestem idiotą?...

Nie myślę. W wolnym handlu idiotą jest tylko kupujący. Sprzedawca co najwyżej jest szubrawcem. Ale takie jest życie.

Janusz ATLAS

Interes jak zwykle...

W PRZECIWIENSTWIE do stolicy, szczecińskiej auto-giełdzie na ul. Emilii Platera to kupno nowego samochodu. Z nowymi samochodami, zwłaszcza krajowej produkcji, jest pewien kłopot. Od kiedy talony zastąpione zostały asygnaatami, szczególnie przydziałowiec ma obowiązek przetrzymania samochodu przynajmniej przez 4 lata. Dla sprzedającego jest to strata co najmniej 200 tysięcy złotych. Dewaluacja tak szybko jeszcze nie postępuje, żeby mógł być interes.

Na nowe auto szczególne oko mają taniacy. Akurat na giełdzie tajniaka trudno rozpoznać, bo każdy przyglądający się wy-

sporo. Dla wielu osób spacerek po giełdzie — to swoista rozrywka.

Generalnie dał się zauważyć brak samochodów fabrycznie nowych. Było za to sporo aut z końca lat siedemdziesiątych. Można więc mówić o wyprzedzeniu egzemplarzy starszych, których eksploatacja przysparza właścicielom sporo kłopotu.

Ceny „maluchów” ubiegłorocznych — dość zróżnicowane. Uzałężnione to jest od standardu wyposażenia. Przypomnijmy, że właśnie w ub. roku pojawiły się pierwsze egzemplarze zmodernizowanych „sto dwudziestek z-

Od waciaka do „szogunów“

Czterdziestolatka ciągle młoda

„KOLORY szstormowe, czyli zestawienia tzw. zachmurzonych odcieni błękitu to jedna z wielu kolorystycznych gam tego lata, przeciwstawiana grupie „światło i cień“, a więc kolorom ciepłym — od złotego do czerwieni. Modne niebieskości zaczynają się od perłowej szarości, a kończą na szarżatym granacie. Im pokrewnych odcieni więcej, tym ciekawiej!... „Opalone, wyszczuplone, podkreślone śmiałym dekoltem, plecy są jednym ze szlagierów letniej mody. Ale uwaga: im mniej tkaniny z tyłu, tym przód bardziej zabudowany, wręcz nobliwy!...“

„Posiadaczki taliś mogą latem '85 bez specjalnych zabiegów założyć na opinię osób awangardowych. Wystarczy talię odkryć przed światem i to dosłownie — pokazując goły brzuch. Szalenie modne, zwłaszcza w strojach plenerowych i wieczorowych są tzw. dekolty żółdkowe.“

Tkaniny, kolory, kształt, światło, cień — oto język, jakim mówią dziś projektantki strojów szytych przez Zakłady Przemysłu Odzieżowego „Dana“ w Szczecinie.

Jakim językiem (i co?) mówiono w „Danie“ czterdzieści lat temu, gdy przedsiębiorstwo powstawało? Czy ktoś szczegółowo zastanawiał się wtedy nad kolorystyką i „urodą“... mundurów kolejarskich, które tutaj szły? Takie były początki.

Dziś dyrektor „Dany“, Witold Samolej, mówi: — Nie jesteśmy domem mody, lecz masowym producentem.

Choć tak jak niegdyś „masowym“, to jednak innym, bo inne są czasy, inne wymagania polskich kobiet, które — jak powiadają — za suknię, bluzkę, spodnie z „Dany“ gotowe są do wielu wyrzeczeń.

40 lat temu, w lipcu 1945 roku, zaczęto starania o uruchomienie w Szczecinie Zakładów Konfekcyjnych. Szukano maszyn, remontowano stary budynek przy ul. 5 Lipca. Poszukiwano także ludzi — krawców i krawcowe, które — już według ówczesnych założeń — miały obsługiwać nowoczesne urządzenia i produkować to, czego obywatelom było wówczas najbardziej potrzeba.

Dla kolejarzy — mundury, dla wszystkich mężczyzn niewymowne, czyli za przeproszeniem, ciepłe kalessy oraz koszule. Krój tej bielizny był niewyszukany, tkanina zgrzebna. Martwiono się, czy jej wystarczy, bo w sklepach ówczesnego handlu państwowego spod znaku PCH (Państwowa Centrala Handlowa — tak się wówczas nazywał główny dystrybutor polskiego przemysłu) — półki były przeładnie puste.

Eleganci w Szczecinie i po całej Polsce nosili kostiumy zrobione z wojskowych koców, spekulacja objęła mundury kolejarskie i inne...

Ewolucja od czasów powojennej „okryjbydy“ do tego wszystkiego co „Dana“ dziś kieruje do sklepów jest tak ogromna, że trudno sobie wyobrazić tamte lata — 1945, 1954, sześćdziesiąte.

W październiku 1945 zakłady przy ul. 5 Lipca już dały pierwszą produkcję.

Ktoś z dawnych pracowników, obecnie emeryt, pamięta, iż szło waciaki, onczas strój uniwersalny na każdą pogodę. Do pracy, a także do... ślubu, bo ślubny ludzi nie mających w co ubrać się wcale nie należały do rzadkości... Z łamów gazet syły się gromy na tych, co bezczeszczą szacowne mury i powagę urzędów stanu cywilnego strojem niedbalym. Zbożne apele nie na wiele się zdawały, skoro w sklepach odzieżowych nie było co kupić, a gdy coś pojawiał się u ówczesnych „przywaciarzy“ kosztowało góry pieniędzy.

W 1946 roku zaczęła szyć odzież w nowo uruchomionym zakładzie przy ul. Jagiellońskiej. Tu powstawały nie tylko mundury — pojawiały się pierwsze sukienki, szły też koszule.

W jakiś czas potem ruszyła produkcja w Odzieżowej Spółdzielni Pracy im. 22 Lipca przy ul. Wyzwolenia. Był to zakład na wskroś nowoczesny, wyposażony w urządzenia przez zachodnią firmę. Szyto tu ładną odzież, rozprawdzaną głównie wśród udziałowców spółdzielni, ich rodzin i pobratymców. W 1954 roku władze położyły kres działalności spółdzielni. Nie dlatego, że była ona niepotrzebna, ale chciano wzmocnić sektor uspołeczniony. Zakłady Konfekcyjne wchłonęły spółdzielnię i otrzymały nazwę 22 Lipca, którą, przynajmniej formalnie, noszą do dziś.

„Dana“ to zadowolenie, które przyszło w latach sześćdziesiątych, kiedy to większość Polek chciała coraz ładniej ubierać się i każda marzyła, aby kreacja kosztowała przysłówowy grosik.

Takim „kreacjom za grosik“ zakłady wierne są do dziś. Szyte tu bluzki, sukienki, komplety i Bóg jeden wie co jeszcze, nigdy nie były drogie. Swego czasu fabryka, wspólnie z redakcją „Sztandaru Młodych“, pospół z „Kurierem Szczecińskim“, wydawała haselko, będące wezwaniem wszystkich młodych i młodych Polek: „Sukienka za grosik“. Ordnowniczą tych i innych akcji była nieodżałowana długolotnia dyrektorka „Dany“ p. Domicella Mazurkiewicz, która zaczynała swą karierę jako maszynarka, czyli mówiąc po ludzku — krawcowa, aż zasiadła na dyrektorskim fotelu i przeprowadziła w zakładzie istną rewolucję. To w jej wyniku dziś w „Danie“ mówi się o odpowiednich wzorach tkanin, światłocieniach i innych cudach. Szyje się szlagier tego roku — spodnie „szoguny“, których wzór podpatrzono aż w Tajlandii.

W 40 lat od chwili, gdy zapadła decyzja o utworzeniu w Szczecinie zakładów konfekcyjnych szyjących „odzież ciężką“ (ciężka była jak sto pudłów!) z uwagą przysłuchuje się temu co mówi główna projektantka strojów z „Dany“ p. Zdun-Matraszek:

„Zakiet bez kołnierza obszyty pasmanterią. Męska krata w kobiecych kolorach, prosta spódnica poszerzona fałdami, jedwabna bluzka z kokardą pod szyją, kapelusz typu „Piotruś“. Łańcuchy i perły!...“

Jestem mężczyzną i doprawdy z trudem na tym się wyznaję. Jak każdy człowiek — odróżniam to co nieprzeciętne, od tego, co tuzinkowe. „Danie“ nigdy nie groziła tuzinkowością, choć — jak podkreśla dyr. Samolej — firma jest masowym producentem. Oby tak było zawsze!

(W. Jur.)

WZORY najnowszej kolekcji „Dany“ przygotowanej na wiosnę — lato 1986 fotografował Zbigniew Jodkowski.

♦ Tylko w „Kurierze“ ♦ Najnowsza kolekcja szczecińskiej „Dany“ ♦

HARCERSKI TROP

LIPIEC

WAKACJE minęły półmetek. Przed nami jeszcze miesiąc czasu wolnego od nauki. W dalszym ciągu czekamy na Wasze listy. Może przydarzyło się coś godnego odnotowania w „Harcerskim Tropie”? Życzymy pogody na wakacyjnych szlakach.

Obrazki z „Malty — 85“

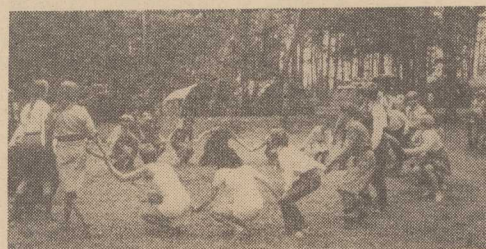
W stylowych domkach kadra radziła nad szczegółowym planem każdego dnia.

MISS „Malta-85“ — sympatyczna Lotyńska Inga Lypysza.

WESOŁO i słoneczne miały dni pierwszego w tej stolicy międzynarodowego obozu. Wspólnych gier i zabaw wcale nie utrudniały bariery językowe. Młodzi Rosjanie, Niemcy i Polacy potrafili świetnie obyć się bez pomocy tłumaczy. Było wiele ciekawych imprez, wieczorami płonęło harcerskie ognisko i do śpiewu nie trzeba było nikogo namawiać.

Foto: Zb. Jodkowski

PRZY wspólnych zabawach i grach nikt nie miał kłopotu z porozumiewaniem się.

„Jeszcze trzy tygodnie...“

FLAGOWA jednostka szczecińskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego — kuter „Bella” przemyka pod niskim przęsłem mostu w Wolinie. Pilnie wypatrujemy. Wreszcie, przez lornetkę, jakieś dwie mile przed nami widzimy na Dziwnie 6 żagielków. To oni!

31 Szczęp Drużyn Wodnych istnieje przy Zespole Szkół Ekonomicznych nr 2. Dziewczęta chcą być żeglarkami nie tylko z nazwy i munduru. Choćby sam zamyślił kilkutgodniowego rejsu po wodach woj. szczecińskiego. Na niewielkich przecież skipperach to dość uciążliwa wyprawa. Trzeba było o wszystkim pomyśleć. Mijane na trasie miejscowości nie zawsze dawały możliwość dokonania większych zakupów... Stąd w forpikach łodzi spore zapasy jedzenia, nie mówiąc już o obowiązkowym osprzęcie łodzi. Przecież, ale wszystko to po trzeba.

Gdy wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego WOPR Jerzy Bakula zaproponował mi tę podróż, nie waham się. Wiadomo, że w środku sezonu prawdziwych żeglarzy należy szukać na wodnych szlakach, a nie np. na przystani.

— To jeden z nielicznych obozów, nad którymi możemy mieć nieprzerwaną pieczę — mówi Jerzy Bakula. — Proszę spojrzeć — pokazuje mi gruby plik notatek — wiem gdzie są każdego dnia, gdzie zatrzymują się na nocleg. Wspomagamy jachciuki np. holowaniem. Małe skippery nie mają bowiem prawa samodzielnego poruszania się po Zalewie Szczecińskim, gdzie ruch statków jest spory. Nasze spotkanie z harcerkami odbywa się właśnie w oko-

licy wolińskich mostów. Dziewczyny są zadowolone. I wcale nie widać, że są już 3 tygodnie na wodzie. A przecież cudów nie ma. Życie pod żaglami, zwłaszcza na małej jednostce jest przecież dość spartańskie.

Dużo ciepłych słów przy okazji miłego powitania pada pod adresem opiekunów i sympatyków wodniackiego szczerpu: szczecińskiego WOPR, a także Palacu Młodzieży — który użył harcerkom owe skipperki, bez większych problemów. — Oboz 31 Szczępy składa się z dwóch części — wyjaśnia komendantka phm. **Zdzisława Buład-Piasecka**. Część harcerzy pływa na tych sześciu jachciach, zaś 7 osób wchodzi w skład załogi większej „Watry”, żeglującej po zalewie pod dowództwem hm. **Władysława Szymańskiego**. Co tydzień spotykamy się i następuje wymiana załóg.

Na pokładzie „Belli” gościimy też m. in. druhny: **Agnieszkę Matuszak**, **Iwonę Smoleńską**, **Iżę Arczyńską** oraz druha **Dariusza Horodecznego**. Jest też Paśka, bo takie żeglarskie imię nosi osobisty ratłerek komendantki.

— Skąd u nas chłopaki? Szkoła rzeczywiście typowo żeńska, nawiązywałyśmy więc współpracę z Zespołem Szkół Zawo-

dowych przy Stoczni Remontowej. Męska pomoc zawsze się przyda.

— Czy mamy dość żeglownia? Przydałoby się jeszcze ze 3 tygodnie...

— Pogoda świetna, tylko co drugą noc pada deszcz. Spimy na jachtach, które — przynajmniej teoretycznie nie przeciekają.

— Trochę tęskno do łazienki z ciepłą wodą — dorzuca pół żartem, pół serio jedna z druhen.

Trwają przygotowania do nowego sezonu. W najbliższym czasie jeden z obozów — holowanie przez zalew do Trzebieży. I tu nie obyła się bez przegadanych humorów i ulega niepodziwianej awarii. Całe szczęście, że w pobliżu jest harcerski kuter „Skaut”, który ratuje druhny z opresji i przynajmniej na chwilę. Wszystko dobre, co się dobrze kończy.

Harcerki z „ekonomiką” mają już kolejne plany. W przyszłym sezonie zgromadzenie w ośrodku żeglarskim w Trzebieży. Chcą zdobyć pierwsze wodniackie stopnie w wymaganym A. Zatem — powodzenia!

Henryk MORAWSKI

W Czarnocinie

Jest stanica!

TUŻ za Czarnocinem trzeba skręcić z asfaltowej drogi w las. Dalej już leśna droga wiedzie nad zalew, ale gdy zboczy się z niej na prawo, dojedzie się do stacji, do której wstęp zagraża solidna drewniana brama.

WŚRÓD drzew stoją namioty, niedaleko nich, na odkrytym terenie wybudowano kilka stylowych drewnianych domków. W największym budynku mieści się nowoczesna kuchnia. Na wypadek jakiejś awarii, po myślnie tu też o kuchni pomyśleć. Jest ciepła woda, sanitariaty są skanalizowane, można więc powiedzieć, że jest to pierwsze w naszym województwie nowoczesna stanica harcerska.

Budowę tej stacji rozpoczęto w 1983 roku. Była ona „dzieckiem” dwóch gmin — gołeniewskiej i stepnickiej. Ich naczelnicy — **Andrzej Wojciechowski** (UMiG Gołeniew) i **Zbigniew Ott** (Stepnica) oraz **Kazimierz Siminik** — sekretarz KMG PZPR w Gołeniewie bardzo troszczyli się o to, aby jak najszybciej harcerze mogli

objąć ten teren w swoje władanie. I dzięki opiece władz nad budową 30 czerwca br. w dniu obchodów w Szczecinie 50-lecia harcerstwa polskiego na Ziemiach Zachodnich, odbyło się uroczyste otwarcie nowej stacji. Na tę uroczystość przybyli też przedstawiciele Rady Naczelnej ZHP. A w lipcu rozgościł się już międzynarodowy oboz „Malta-85”. W namiotach zamieszkał pionierzy z komсомольcy z okręgu ryskiego, pionierzy z okręgu rostockiego i nasi harcerze z Hufca Śródmieście oraz Gołeniew. Hufiec gołeniewski jest gospodarzem stacji. Przybyszącym tu obozowiczom zapewnia noclegi pod swoimi namiotami, zapośrednicza im w sprawach sportowych i dba o to, żeby spędzić czas w jak najprzyjemniejszym nastroju. Komendant, dh **Ryszard Palica** powiedział nam, że gołeniewscy harcerze pomagali przy budowie, wykonywaniu bramy, totemów, boiska sportowego, placu apelowego. Teraz wypada już życzyć wszystkim wypoczywającym tutaj tylko słonecznej pogody.

Elżbieta BRUSKA

LESNA stanica daje możliwość prawdziwie harcerskiego wypoczynku. Foto: Z. Jodkowski

25 sierpnia wróci ostatni pociąg specjalny

Na obozach zagranicznych

W UB. WTOREK przybył do Szczecina pociąg specjalny, który przywiózł z NRD wypoczywającą tam grupę harcerzy. Ponad 300 osób wróciło z 1 turnusu wymiany między Polską i NRD. W czasie tegorocznych wakacji na obozy przygotowane przez stronę niemiecką wyjeżdża ponad 1000 harcerzy i instruktorów. Wszystkie obozy zostały zorganizowane w okręgu rostockim w takich miejscowościach jak Perow, Fuhlendorf, Pruchten, Stralsund, Greifswald i Bodstedt.

PODOBNE liczna grupa pionierów z NRD zostanie przyjęta na obozach organizowanych na terenie naszej Chorgawki. Pod namiotami w Świątouszcu, Łukacynie, Międzywodziu, Pogorzeli, Wolinie, Miroszewie i Czarnocinie (gdzie zlokalizowano oboz międzynarodowy „Malta-85”) spędzi wakacje 18 grup — ponad 1000 osób z okręgu Rostock. Oprócz pionierów niemieckich na obozie „Malta-85” wypoczywać będzie również grupa pionierów z Rygi.

W ramach wymiany między stroną radziecką i polską na obozie pionierskim koło Rygi przebywa ponad 100-osobowa delegacja harcerzy z Chorgawki Zachodnio-Pomorskiej. Komendantką tej ekipy mianowano dh hm **Henrykę Mamrat**. W tym roku do Rygi wyjechała tylko młodzież młodsza.

Oprócz typowego wypoczynku na terenie NRD zorganizowano obozy nazywane „wypoczynek i praca”. W tej formie spędzenia wolnego czasu wzięło udział, w

pierwszym turnusie ponad 80 harcerzy starszych. Pracowali oni w budownictwie, przy prządkowaniu terańskich zielonych a także w kuchniach i stółkach.

Strona niemiecka nie do końca była przygotowana na nasz przyjazd — mówi **Kasia Szypuła** z 82 DSH, która wspólnie z koleżankami i kolegami przebywała na obozie pracy w Greifswaldzie. — Brakowało nam trochę bliższych kontaktów z kolegami z NRD. W programie naszego pobytu chyba o tym nie pomyślano. Dwie wspólne dyskoteki w czasie których nie mogliśmy nawet porozmawiać — to chyba trochę za mało. Przynajmniej, że liczyłam na większą ilość atrakcji ze strony gospodarzy. Przed południem pracowaliśmy — później jednak był czas, który mogliśmy wykorzystać chyba trochę lepiej.

Jedną z większych, choć nielicznych atrakcji było dla nas zwiedzanie muzeum morskich w Stralsundzie — mówi **Jacek Topala**. W tej formie spędzenia wolnego czasu wzięło udział, w

naprawdę łowi się ryby. Makiety statków i sieci dają wyobrażenie o połowach. Bardzo ciekawe muzeum w zbudowaniu były usytuowane w podziemnych muzeach okien w rybnym i rślinami morskimi. Godzinami można stać przed szybą i podziwiać bajecznie kolorowe ryby, kraby oraz skąły obłopione ukwiałami i koralowcami. Wygląda mi się, że podobne muzeum bardzo potrzebne w Szczecinie. Mieszkamy przecież tak blisko morza o praktycznie nie wiemy jak ono w środku wygląda...

Zakłady pracy są bardzo zadowolone z pracy szczecińskich harcerzy — powiedział na zakończenie **Heiner Nemayer**, który przez cały czas trwania obozu w Greifswaldzie opiekował się przybyszącą tam młodzieżą. Świadectwem dobrej roboty były dyplomy i upominki, które z rąk dyrektora otrzymali uczestnicy obozów „wypoczynek i praca”.

Nie możemy jeszcze podsumować całej akcji. Na obozach przebywają kolejne grupy harcerzy i pionierów. Trwa drugi turnus, który być może będzie jeszcze lepszy bo wzbogacany o doświadczenia z turnusu pierwszego. Ostatni pociąg specjalny przywiezie harcerzy 25 sierpnia i będzie to już niestety koniec wakacji...

Hm Wiesław GARDAS

KRYMINAL

co tydzień

NOCA z 23 na 24 stycznia br. dyspozytor pogotowia ratunkowego w Szczecinie powiadomił dyżurnego oficera RUSW, iż w jednym z mieszkań przy ul. Małkowskiego doszło do rozprawy nożowniczej. Poszkodowaną jest 31-letnia Teresa B.; karetka odwozi ją właśnie — 2 raną kłutą brzucha — do szpitala.

W tym czasie milicja była już jednak na miejscu zdarzenia. Teresa B. i towarzyszący jej mężczyzna zatrzymali patrol na ulicy obok budki telefonicznej skąd zrywali pogotowie. Według oświadczenia pokrzywdzonej, złożonego milicjantom a później — lekarzom, cios nożem zadał jej podczas awantury domowej konkubiny, Marek R. Milicjanci za stali go w mieszkaniu, w towarzystwie kilku podekscytowanych sąsiadów. Domniemanego sprawcę zatrzymali. Dwa dni później, decyzją prokuratora, został aresztowany pod zarzutem usiłowania zabójstwa, a sprawę wziął „na warsztat” Wydział Dochodzeniowy RUSW.

Obrażenia jakich doznała Teresa B. okazały się niegroźne: ostrze nie przebiło powłok brzuszných i po kilkudniowym pobycie w szpitalu kobieta poddana została pierwszemu przesłuchaniu.

Z zeznań pokrzywdzonej wynikało, iż przyczyną zajścia była zazdrość. Żyjąc w konkubinacie z Markiem R. poznała mianowicie innego mężczyznę, Karola J. w którym „zakochała się bez pamięci”. Krytycznego dnia kochanek, pod nieobecność gospodarza, od wczesnego popołudnia przebywał w ich mieszkaniu. Konkubina wróciła około 22.30 i kazała kochankowi wyjść. Doszło do awantury, w czasie której Marek R. postanowił wezwać MO, wobec czego przecięła kabel telefonu. Wtedy pobiegł dzwonić do sąsiadów. Teresa, zabrawszy 3-letnie dziecko, opuściła wraz z kochankiem mieszkanie; na schodach spotkali się z Markiem.

Powiedział im, że nie mógł dotrzeć do komisariatu. Z budki telefonicznej ona z kolei wezwała milicję. Ponieważ Marek R. nie wpuścił funkcjonariuszy do mieszkania (było już blisko północy) zabrano ją na komisariat, gdzie

napisała wniosek o ukaranie awanturnika. Do domu wróciła w asyście milicji; dziecko i kochanek zostali u sąsiadów. Po odejściu patrolu, między „małżonkami” dochodziło do kolejnej awantury; otworzywszy okno usiadła na parapecie wywołując pomocy. Wówczas Marek R. ugodził ją nożem. Kochanek, usłyszawszy krzyk, wyważył drzwi wraz z futryną i rzucił się na nożownika. Z trudem rozdzielili ich sąsiedzi. A potem Teresa B. wraz z Karolem J. wybiegli na ulicę, dzwonić po pogotowie.

Samo życie, czyli...

Trójkąta nienawiści

— „Już w czasie pierwszego przesłuchania pokrzywdzonej — powiedział reporterowi prowadzący dochodzenie officer — zarówno prokurator jak i ja nie mogliśmy oprzeć się wrażeniu iż Teresa B. nie mówi prawdy. Wszystko to było zbyt wyidealizowane, mimo pozorów — niespójne. Np. twierdzenie iż w chwili zajścia Marek R. był pod znacznym działaniem alkoholu — nie pokrywało się z prawdą. Sam zaś podejrzaný kategorycznie zaprzeczał wszystkim twierdząc, że po otwarcu „żonie” drzwi natychmiast schronił się do drugiego pokoju i już z niego nie wychodził nawet słysząc jej wołania o pomoc.

W porozumieniu z prokuratorem postanowiliśmy — mówi officer — poddać drobiazgowemu przesłuchaniu wszystkich, którzy mogli wnieść do sprawy choć promyk światła: lekarza i sanitariusza pogotowia którzy zabierali raną, dokonujących zabiegu operacyjnego chirurgów, sąsiadów (różni znani: z opinii tych ostatnich wynikało, iż podejrzaný jest bardzo spokojnym, wzorowym człowiekiem, wzorowym ojcem). Zwrociliśmy się również do opinii do Zakładu Medycyny Sądowej.

Powoli, w miarę gromadzenia materiałów dowodowych,

wylaniał się obraz pożycia Marka R. i Teresy B.

Poznali się przed pięciu laty. On, z wykształcenia muzyk, dysponował odziedziczonym po rodzicach trzykondygnacyjnym mieszkaniem. Miał syna, którego samotnie wychowywał. Ona, mimo młodego wieku, miała przeszłość raczej nieciekawą: przebywała w zakładzie wychowawczym, a już jako człowiek dorosły otrzymała wyrok 4 lat pozbawienia wolności za udział w napadzie rabunkowym.

Po roku Marek R. uległ poważnemu wypadkowi drogowemu. Wychodził ze szpitala jako inwalida III grupy. Niedowiad prawej ręki uniemożliwiała mu dalszą pracę zawodową. Żył z sobą nadal, rodził się im dwoje dzieci.

W grudniu 84 składał im wizytę w towarzystwie kolegi — Karola J., brat Teresy. Po kil-

czowiek przechodził w ciągu zaledwie miesiąca prawdziwą gehennę. Często musi szukać schronienia u sąsiadów. Perfidię Teresy B. najlepiej obrazuje fakt, iż po każdej awanturze... wzywała milicję oskarżając konkubina iż grozi jej zabójstwem. Wszystko to miało tylko jeden cel: wypłoszyć na zawsze Marka R. z mieszkania i zameldować tu Karola J. Ale Marek nie dawał się wyrzucić. Taki stan trwał do 23 stycznia...

Wobec zgromadzonych materiałów dowodowych, milicja oraz prokuratura coraz bardziej utwierdzały się w przekonaniu iż Teresa B., nie widząc innego wyjścia — dokonała samookaleczenia zwalając winę na znenawidzonego konkubina w nadziei, że uwolni ją od niego wyrok sądowy. Przeliczyła na — a kropkę nad „i” postawił biegły. Kierownik Zakładu Me-

decyzy Sądowej PAM, prof. dr hab. Tadeusz Marcinkowski, po zapoznaniu się z materiałami sprawy i historią choroby Marka R. a zwłaszcza stopniem ograniczenia funkcji ruchowych jego prawej ręki,

Terese B. nie przyznała się do samookaleczenia twierdząc nawet iż dochodziłowiec i prokurator „uknuli spisek” przeciwko niej. Przyznała się jedynie do kradzieży z włamaniem. Akta sprawy zostały już skompletowane w prokuraturze i w tych dniach wraz z aktem oskarżenia wpłynęły do sądu.

Warto słów kilka dodać o dalszych losach Karola J. Był on jak się okazuje poszukiwany za napad rabunkowy w Gdańsku i tam go też oddawiono.

„Mówi się o trójkacie małżeńskim” — stwierdził na zakończenie rozmowy z reporterem officer służby dochodzeniowej — ale w tym wypadku należy raczej mówić o trójkacie nienawiści...”

Marek i Teresa nadal mieszkają pod jednym dachem. Awantury co prawda ustały — ale skóra cierpi na myśl, jaka w tym domu panuje atmosfera. I chyba niezależnie od wyroku oczekującego Teresy B., rozwiązaniem będzie się musiał zająć Wydział Spraw Lokalowych UM. Inaczej — może dojść do prawdziwej tragedii!

Andrzej PRZYBYŚ

P.S. Ze względu na okoliczności sprawy, inicjały trójkątki bohaterów naszej opowieści oraz adres — zostały zmienione.

w mieszkaniu. Jak mogą — w obszernym elaboracie pisze m. in.:

...jest rzeczą wysoce wątpliwą, by cios zadany Teresie B. w okolicznościach i miejscu przez nią opisanych mógł pociągnąć od pchnięcia nożem przez podejrzanego... M. in. za raz adreś — zostały zmienione

wola go i nie pozwalała mu na odczytanie listu, który w jego pojęciu miał wyrażać zgodkę nie rozwianą przez umierającego.

Wpatrując się beznamiętnie w puchar wina, mimo wali podłuchal rozmowy sąsiadów. Jeden z oficerów przybył wprost z Lyonu do wojsk królewskich, trzej inni należeli do oddziału kardynała. Nie brak więc było okazji do plotek. D'Artagnan dowiedział się wiele nowości. Spodziewano się tu Bassompierra każdej chwili. Podobno marszałek nie mógł ścierpieć wspomnienia Schomberga i Crequy'a, zalił się z tej racji kilkakrotnie królowi, ale bez wyników.

Intrygi zajmowały tu wybitne stanowisko.

Ktokolwiek się pokazał, podejrzewano go o różne zbrodnie polityczne. Źródłem tych intryg miała być Maria de Medici która formalnie przeklinała Richlieu'go za podbój Sabaudii. Obecnie czyniła co było w jej mocy, by nie dopuścić do połączenia się królewskich wojsk z wojskami kardynała.

— Ba — zawyrokował jeden z kardynałów. — Włoszka pociesza się nadzieją, że Casale padnie, a wówczas całą winę zwoła na Richlieu'go i podburzy naród przeciwko niemu. Stawiam dziesięć do jednego, że ta dama pociągnie ku sobie Bassompierra, a później obróci się przeciw niemu.

— Jeżeli ma łodną damę dworu, która pociągała, to może jej się to uda — zauważył inny, wywołując ogólny śmiech. — A właściwie, moi panowie, co macie tu do powiedzenia o królowej matce, hę?

— Wiele hałasu — odpowiadał jeszcze inny. — Słyszałem, że Jego Królewska Mość posłał po małkę, by, sprowadzając ją tutaj, pościć zgodą pomiędzy nią i Jego Eminencją. Nie zdaje mi się to jednak możliwe przy Marillacu w Lyonie. Ten ananas nienawidzi czerwonego koloru.

— Wybaczcie mi panowie — odezwał się officer królewski z godnością. — M. de Marillac jest wysoce dygnitarzem Francji. Nie życzyłbym sobie być świadkiem drastycznych uwag o nim, tym bardziej, że jest spokrewniony z moją rodziną.

— Prosimy o przebaczenie M. Constant. — Nie wiedzieliśmy o tym — zawołali oficerowie chórem. Wszyscy byli w dobrym humorze i żądnamu nie uśmiechał się pojedynek. Jeden z oficerów podniósł puchar do góry i zawołał:

— Zdrowie królewskiej rodziny, ministrów, dygnitarzy i kogo by nie było we Francji! Potępienie austriackiemu wrogowi!

— Krórego Austriaka masz na myśli — zawołał inny, śmiejąc się głośno. — Wroga we Francji, czy wroga w Austrii?

D'Artagnan poruszył groźnie wargami.

— Mniejsza o to który, panowie — odpowiedział wznoszący toast. — Wszystko draństwo, nie masz różnicy.

— Różnica wielka, Montforge! — zawołał inny, śmiejąc się. — Ulny w naszego dobrego Ojca Józefa, dowódcę kampanii paryskich w czasie, kiedy my prowadzimy kampanię w polu, nie znajdujesz może różnicy, my jednak ją znamy. Ja wam powiem, panowie! Tak! Ja powiem! Nie wierzę ani odrobnie plotce o intrydze imperialistów, kursującej na dworze.

— Diabła tam nie wierzysz — roześmiał się Montforge. Był to wysoki, barczysty człowiek, elegancko ubrany i uzbrojony. — Złożę się, że obecny tu M. Constant poprze moje zdanie. Wszak dopiero co przyjechał z Lyonu. Jakże mógł przyjechać! Azali nie jest prawdą, że Austriak we Francji jest groźniejszy od wszystkich Austriaków we Włoszech i całym cesarstwie?

(c.dn)

Moreou pożegnał go i wyszedł. W tej chwili grupa oficerów weszła do oberży. D'Artagnan zaklął siarczysto w duszy, a już diabeł go brali, kiedy oficerowie usiedli przy sąsiednim stole. Poirowany muskietier zawiązał drugą butelkę wina i postanowił intruzów przetrzymać. Jego umundurowanie zwracało na siebie powszechną uwagę, pobawiając go tym samym chwilą wolnej od wroku ludzkiego. Ta okoliczność kępo-

Przykład: Marcin Pacula

41

— Nie. Kogoś innego.
— Czy na pewno to nie ma nic wspólnego z twoim po-
bytem w tym kraju?
Harry Shulz znowu napelniał kieliszki.
— Stawiasz za dużo pytań. Powiem ci, jaki mam plan
i jak ja to wszystko widzę, a ty potem powiesz, co o
tym myślisz. Pamiętaj, że ani ty, ani Sven i Gunnar nic
nie ryzykujecie. To nie jest żaden podstęp. Pieniądze zosta-
ną wypłacone gotówką. Pamiętaj... sto tysięcy dolarów...
gotówką...

Kerstin dopiła szampana i lakonie obliżała wargi.

— Słucham cię, Bill.

Harry popatrzył na nią, zadając sobie pytanie, które
mężczyźni go już od dłuższej chwili: czy ona zgodzi się, czy
też nie? I zdecydował się na śmiały krok.

— Jutro rano polecisz pierwszym samolotem do Sztok-
holmu. Po przyjeździe pójdziesz prosto do siebie i zosta-
niesz tam. Nie ruszysz się z domu, bo będziesz czekała na
wiadomość ode mnie. Przed odlotem podasz mi jeszcze swój
adres i numer telefonu. Skontaktuję się z tobą w ciągu
najbliższych czterech, pięciu dni. Wtedy zrobisz to, co ci za-
raz powiem. Wyślesz mianowicie telegram do prezydenta-
marszałka. Telegram podpisany przez Towarzystwo Lotni-
cze Gustafssona. Zaraz podyktuję ci tekst... Słuchasz mnie?
— Tak — wykrztusiła.

Harry Shulz podyktował jej ułożony naprędce tekst:

„Kerstin Lundqvist, żona Svena Lundqvista pilota Wa-
szej Ekszellencji, ofiarą śmiertelnego wypadku. Stop. Ko-
niecny bezwzględny przyjazd do Sztokholmu Svena Lund-
qvista i Gunnara...”

— Jak się nazywa twój brat?

— Wettergren.

Harry Shulz ciągnął dalej:

„...i Gunnara Wettergrenę brata Kerstin Lundqvist. Stop.
Wysyłamy natychmiast zastępców pilota i mechanika. Stop.
Gdy tylko przyjadą proszę wystać wymienionych do Sztok-
holmu. Stop. Łączymy podziękowanie i wyrazy najgłę-
bszego szacunku”.

Sporządził na nią uważnie.

— Powtórz.

Kerstin powtórzyła słowo w słowo podyktowany tekst
telegramu.

— Świetnie! — pochwalił. — Zapamiętasz?

— Zanimuję to, jak tylko wrócimy do hotelu.

— Odetchnął z ulgą. Ona się zgadza!

— Chciał jednak upewnić się.

— Więc zgadzasz się? Za sto tysięcy dolarów?

Kerstin skinęła potakująco głową, wydawała się jednak
trochę przestraszona.

42

— Myślisz, że to się uda?

— Jestem pewien.

— A... a... reszta?

— Pieniądze?

— Tak.

— Gdy tylko twój mąż i brat przylecą do Sztokholmu,
zaraz przyjadą do ciebie. W ciągu piętnastu minut po ich
przyjeździe zjawi się u ciebie pewien człowiek. Wręczy ci ko-
pertę zawierającą sto tysięcy dolarów. To wszystko. Ty ty-
lko będziesz musiała wytłumaczyć mężowi i bratu, że zna-
lazłaś im bogatego protektora. Musisz tylko coś wymyślić,
coś przekonującego, o tym, jak mnie poznałaś. Polegam na
tobie. Wszystkie kobiety zawsze potrafią znaleźć mniej wię-
cej przekonujące argumenty w tego rodzaju wypadkach.

Kerstin nastroziła się.

— Czemu nagle stałaś się taki cyniczny?

Jak rzutnik zmienia nagle przeźroczę ze zdjęciem pałacu
wersalskiego na ślad z widokiem Zatoki Neapolitańskiej,
tak gwałtownie zmienił się wyraz twarzy Harry'ego. Obda-
rzył Kerstin czarującym uśmiechem, takim, jakim zawsze
potrafił ją rozbawić, dobrze już o tym wiedział.

— Nie chciałem być cyniczny — powiedział. — I jeszcze

jedno. Przekonasz się, że mój plan nie ma żadnego słabego
punktu. Jeżeli twój mąż i brat nie wrócą do Sztokholmu, nie
dostaniecie pieniędzy. A jeżeli nie dostaniecie stu tysięcy
dolarów w przeciągu kwadransa po ich przyjeździe, zawsze
możesz zawiadomić Towarzystwo Lotnicze Gustafssona i w
ten sposób zdołasz ukreślić lub naszemu przedsiębiorstwu.
Ale możesz mi wierzyć, że nie będziesz musiała tego robić,
bo zastępcy twojego męża i brata będą już na miejscu, a
wcale nie będą pragnęli zapoznać się z ulubioną metodą
prezydenta-marszałka wymierzania sprawiedliwości w try-
bie doraźnym, i nie będą chcieli, żeby ich rozstrzelano i po-
wieszono za nogi na szubienicy, na głównym placu stolicy.

Kerstin popatrzyła na niego z przerażeniem.

— Ale kim są ci ludzie, którzy zastąpią Svena i Gun-
nara? I co chcą zrobić? Dlaczego decydują się na to zastęp-
stwo?

Harry Shulz uśmiechnął się nieznacznie. Wyjął butelkę
szampana z wadlika z lodem, uładował głębokie zatroskanie
stwierdzając, że jest pusta, i strzelił palcami, wzywając
kelnera podającego wino.

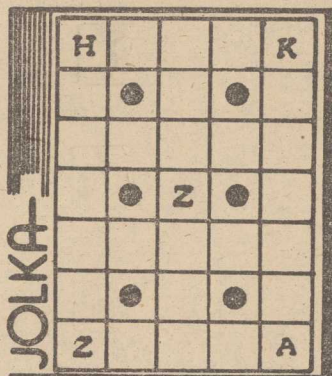
Kelner szybko podszedł do stolika.

Harry podkreślił paznokciem napis na etykiecie puste
butelki „Comtes de Champagne, Taittinger 1969”.

(cda)

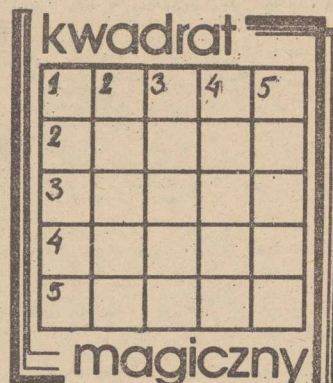
To nie takie trudne!

ZAPRASZAMY do rozwiązania kolejnej porcji rozrywek umysłowych. Przez rozkosz fa-
mania głowy trud ten może przynieść również konkretne nagrody — każdy kto nadesłanie pod
adresem redakcji (termin 10-dniowy, rozwiązania wyłącznie na kartach pocztowych) rozwią-
zania minimum dwóch zamieszczonych pozycji weźmie udział w losowaniu 3 bonów PKO po
250 zł każdy.

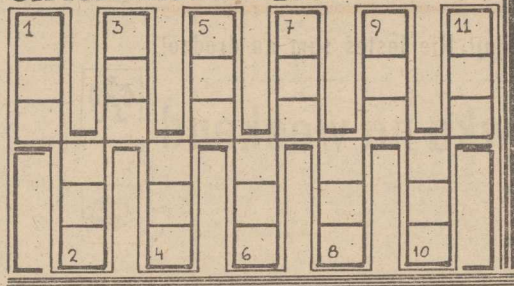
— rozwieszono łódko
— pieczenie w prze-
tłuku
— nóż do wycinania
trzciny
— acydoza

— porcja żywności
— nasza piosenka
greckiego pocho-
dzenia
— był zuchem

1 — sala modlitw w meczecie, 2 — duże
miasto w pld. Turcji, 3 — autor „Historii
Hiszpanii”, 4 — w akumulatorze, 5 — zabieg
leczniczy lub kosmetyczny.

ananimówka

1—2) miasto w Bulga-
rii nad Strumą, 2—3)
ważny węzeł kolejowy w
obw. kujbyszewskim,
3—4) Michel, ur. 1901,
francuski pisarz i etno-
graf, 4—5) Elias (1876—
1936) fiński działacz ru-
chu robotn., 5—6) znako-
mita tancerka kubańska,
6—7) błonkówka, szkod-
nik drzewostanów, 7—8)
masyw górski na Kry-
mie, 8—9) miasto w pn.
Izraelu, szlifownie dia-
mentów, 9—10) piaski
strefy brzegowej jezior
i rzek, 10—11) autor
„Dialogów filkeynych”.

TŁOKÓWKA

Kluczem do rozwiązania jest kolejność za-
płonów silnika 6-cylindrowego.

M Z D E E R
C K Z A S U
M O D S A R
C U G P I Ł
I N A A J Z
L Z A Ł

Rozwiązania z nr 140

ANANIMÓWKA: Bitola, Alonzo, osnuja,
Ajudah, Hadera, arenal, Landor, rodnik, ki-
nina, Aniche.

ARYTMOGRAF: głupoty ludzkiej nie moż-
na brać w rachubę, albowiem jest nieskoń-
czona.

JOLKA: pasta, nocka, elana, zgaga, pan-
cerz, szczapa, Alabama.

KALAMBUR: tapioka.

KRZYŻÓWKA: izobata, rzeczka, Anabaza,
granica, miarka, kolega, paczka, parafa, nora,
Bona, Zych.

NAGRODY wylosowali: Henryk Koziarek
Szczecin, Krystyna Waryszak Szczecin, Leon
Rycerz Stargard. Nagrody są do odebrania w
redakcji 3 piętro pok. nr 53. Zamiejscowym
wysyłamy pocztą.

ARYTMOGRAF

8	11	9	10	20	19	8
1	3	4	19	5	6	7
6	3	2	15	21	15	16
19	2	3	15	16	19	6
15	4	14	16	1	4	13
17	4	13	8	11	9	10
20	19	21	7	19	5	6
7	6	3	2	15	21	15
16	20	12	5	4	14	15

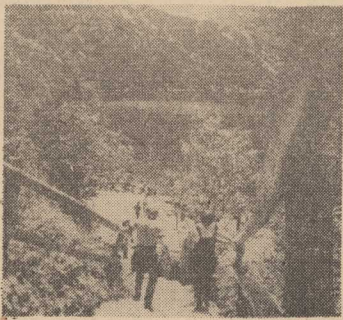
- 1 — wzajemnej adoracji = 1—2—3—4—5—6—7—8—1—3—2,
- 2 — wyrósł jak dąb a głupi jak... = 9—10—11—12,
- 3 — wielki, gesty las = 13—14—15—16—17—4,
- 4 — delegacja = 18—16—19—20—1—4—21—17—4,

Opracował: Rudolf MACURA

Dokąd na urlop?

PLANUJĄC urlop powinniśmy brać pod uwagę także stan swego zdrowia. Nie każdy bowiem wyjazd na wakacje dobrze nam służy. Ludzie starsi, w wieku 60—70 lat, nie powinni oddalać się zbyt daleko od miejsca zamieszkania. Zarówno wysokie góry jak i odległe morze zmusi organizm tych osób do nadmiernego wysiłku, do dostosowania się do nowych warunków. Góry nie są wskazane dla osób cierpiących na nadciśnienie, niewydolność wieńcową i krążenia, mających nadwagę. Z kolei wakacje pod namiotem, czy też w luksusowych warunkach nad jeziorem nie posłużą dobrze osobom cierpiącym z powodu zmian stawowych i chorób reumatycznych.

Wbrew utartym opiniom, góry nie są wcale takie zdrowe, przynajmniej dla niektórych osób. Górskie powietrze zawiera mniej tlenu, zmuszając serce i cały układ krążenia do adaptacji, której cena zawsze jest duża. Góry są tylko dla ludzi absolutnie zdrowych.

Jeśli czujemy jakiegokolwiek deglejowości przed wyjazdem na urlop powinniśmy skontaktować się z lekarzem.

Dobre rady

◆ NIE NALEŻY przechowywać brudnej bielizny i odzieży, gdyż utrudnia to porządkne wypranie.

◆ Piercie w pralce automatycznej nie miska się prosz-

ków krajowych i zagranicznych.

◆ Małe kawałeczki mydła rozgotowuje się w wodzie, następnie dodaje buteleczkę wody utlenionej i w tak przyrządzonej miksturze pierze się (w zwykłej pralce) ścieraczki kuchenne i mocno zabrudzone ręczniki.

Perfumy z owoców

WYBORYN i nadzwyczaj wonny ekstrakt można zrobić następującym sposobem. Napełnić trzy części flaszki najlepszymi i zupełnie dojrzałymi owocami i malinami, zalać spirytusem, zakorkować, zapieczętować i na 3 miesiące postawić flaszkę w ciepłe miejsce. Po tym czasie można używać. Jeśli się chce urozmaicić zapach, to można wrzucić do flaszki kilkanaście świeżych fiołków lub listków róży. Inny równie wonny ekstrakt można zrobić z lupin jablek i gruszek, wybierając do tego gatunki odznaczające się silnym zapachem. W tym celu lupiny te trzeba szybko wysuszyć, postępując dalej jak powyżej. („Oszczędna kuchnia” 1948)

Ostrzeżenie

zachodniobierlińskiego

lekarza

DO takiego wniosku doszedł zachodniobierliński lekarz specjalizujący się w chorobach powodowanych zakłóceniem równowagi eko-

Domowe wypieki

niebezpieczne dla zdrowia

logicznej. Dr Bernard Seifert twierdzi, iż podczas pieczenia ciast w kuchencek opalanych gazem zwiększa się stężenie dwutlenku azotu. Normalnie jest go 50 mikrogramów, po upieczeniu ciasta — ponad 400. Stężenie to jest tak znaczne, iż praktycznie nigdy nie występuje nawet na najruchliwszych ulicach podczas szczytu. Dwutlenek azotu sprzyja m. in. rozwojowi chorób układu oddechowego.

„Urody nie da się zmierzyć centymetrem...”

„POWIEDZIAŁA dziennikarce „Przyjaciółki” Lidia Wasiak — dzieląc się swoimi refleksjami po dwóch latach od momentu karnacji na Miss Polonia 1983.

Jest to oczywiście prawda, aczkolwiek istnieją pewne proporcje pomiędzy poszczególnymi elementami np. twarzy, których zachowanie zapewnia jej miłą i harmonijną rysę.

Trzy części naszego oblicza powinny być w zasadzie równe. Pierwszą wyznacza linia od podstawy szczęki aż po wargę górną, drugą sięga od niej do nasady brwi, trzecia obejmuje czoło aż po włosy. Jeśli pomiędzy poszczególnymi częściami panuje harmonia oznacza to charakter zrównoważony. Takiej właśnie proporcjonalnej twarzy życzyłoby się pewnie sobie wszystkie kobiety, zwłaszcza, że niewiele jest tutaj do poprawienia, a świadczy dodatkowo o niekonfliktowej i zrównoważonej naturze.

Przeglądając się w lusterko stwierdzamy, najczęściej, brak harmonii. Nie świadczy to bynajmniej o wadach charakteru, posiada też swoje zalety. Najbardziej rozwinięta część środkowa dowodzi pancer o tym, że osoba taka jest przede wszystkim zmysłowa. Ważną rolę w jej psychice grają uczucia przyjaźni i miłości, upodobanie do rozmów, spotkań. Taką „wydłużoną” zazwyczaj twarz najchętniej chciałoby się zmienić. Mężna to zrobić umiejętnie posługując się najprostszymi kosmetykami. Na czoło i dolną część (poniżej ust) nakładamy jasny fluid, środkowe partie skracamy optycznie przez nałożenie ciemnego pudru. Pożądaną jest także odpowiednio nałożenie różu na policzki: prawie w linii poziomej na wysokości środka nosa i ucha.

Wysokie czoło — znak bujnego życia intelektualnego, pomimo pozytywnego świadectwa także nie przysparza nam radości. Najprędziej byłoby je przykryć włosami. Jeśli jednak decydujemy się żyć z odkrytym czołem nie należy go jeszcze podkreślać przez zbyt gładkie uczesanie.

Znajdzie zastosowanie także ciemny fluid, brwi nie powinny być grube i długie, najlepiej lekko uniesione do góry.

Dobrze rozwinięta dolna część twarzy zapowiada przewagę instynktów, świadczy o silnej woli, pracowitości takiej osoby. Nie jest ona jednak korzystna dla naszego wyglądu. Tuszować można silnie rozwiniętą szczękę nakładając na boczne części twarzy (od ucha poniżej) dość ciemny róż — brązowy. Unikać należy także mocnego podkreślenia ust ciemną p-madką.

Iwona KOŁODZIEJ

Ostrożnie ze słońcem

SŁOŃCE w nadmiarze jest czynnikiem, który powoduje ogromne szkody nie tylko na skórze (uszkodzenia do nowotworów złośliwych), w wielu przypadkach odbiera młodość. Tylko delikatna opalenizna dodaje urody. U ludzi w średnim i starszym wieku pod wpływem promieni nadfioletowych skóra ulega nie tylko ściemnieniu, lecz także robi się cieńsza, matowieje i marszczy się.

Nie znaczy to, że ze słońca nie można korzystać. Rozsądne używanie kąpiele słoneczne jest z wielu względów wskazane i dobroczynne. Przy właściwym dawkowaniu słońca skóra ciemnieje równomiernie, staje się grubsza i odporniejsza na wnikanie zaraźliwych bakterii. Płażowanie zalecane jest przy wielu chorobach.

Jednocześnie przy wielu innych znaczenie pogarsza się stan organizmu. Stanowczo niewskazane jest dla osób cierpiących na dolegliwości serca, nadciśnienie, bezsenność, żylaki podudzi, a także przyjmujących pewne leki zwiększające wrażliwość na światło — tetra-cykliny, sulfapyridyny, salicylaty, sulfonamidy, oraz leczące się sokiem z dzurawca.

Mądre kobiety korzystając z doświadczeń własnych babek nie zapomną nigdy zabrać kapelusza na plażę. A brak intensywnego krótkotrwałego opalenizny zrekompensuje młodzieńczy wygląd twarzy przez wiele późniejszych lat.

Tak przy okazji — na basenie „Warszawianki” w stolicy dozwolony jest toples. Jednak jak na razie niewiele pań ma odwagę z tego skorzystać.

Pomajsterkujemy

Makrama

MAKRAMY są ostatnio bardzo modne w wielu krajach Europy, Azji i Ameryki. Jest to moda zarówno na posiadanie różnych przedmiotów jak i na samą umiejętność splatania węzłów ze sznurka. Można wykonać w ten sposób przeróżne użyteczne, a nawet artystyczne przedmioty: paski, torby, siatki na zakupy, serwetki, wiszące ogrody, dekoracyjne tkaniny ścienne.

W kilku kolejnych odcinkach z cyklu „Pomajsterkujemy” podamy sposób wykonywania podstawowych węzłów. Opanowanie techniki splatania umożliwi następnie wykonanie różnych przedmiotów według własnego pomysłu.

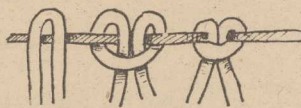
MAKRAMY wykonujemy z różnych dostępnych sznurków: z konop, z sznalu, z bawełny, a także ze sznurków z włókien sztucznych. Sam wybór tworzywa uzależniony jest od rodzaju i przeznaczenia makramy. Do sznurkowych kompozycji wplatać można dodatkowe elementy w postaci:

- koralek szklanych i drewnianych (np. ze starrych łyceży)
- kolorowych piór
- korzeni palczaków itp.

Zasiedając do włożenia trzeba mieć centymetr krawiec i ostry nóż do cięcia sznurków. W zależności od oczekiwanej długości wykonanej makramy, sznurki muszą też mieć odpowiednią długość, tj. około 8 razy dłuższe niż sznurek model. Na przykład jeśli chcemy zrobić pasek o długości 1 m, tleny sznurki po 8 m każdy i składamy na pół, wiążąc je tzw. węzłem mocującym na sznurku poprzednim rozbieżnym (dla ułatwienia) na płycie pilśniowej. Aby zbyt długie konce sznurków nie przeszkadzały nam w pracy, należy je zwinąć w kłębuszki i zabezpieczyć gumkami, a w miarę postępu roboty, popuszczać trochę sznurka z każdego kłębuszka.

A OTO węzły od których należy rozpocząć naukę splatania kompozycji ze sznurków:

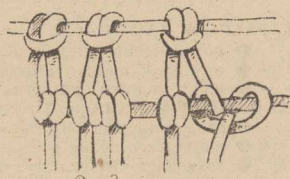
Rys. 1. węzeł mocujący — jest to pojedyncze zawieszenie sznurka złożonego na na pół, stosuje się przy rozpoczęciu roboty.

Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

Rys. 2. węzeł tkacki (inaczej płaski) — składa się z dwóch półwęzłów. Dwa środkowe sznurki tworzą rdzeń, dwa zewnętrzne oplatają go.

Rys. 3. węzeł żebrowy poziomy na jednym sznurku stanowiącym rdzeń, biegnącym albo w prawo albo w lewo, pozostałe sznurki wiążą węzły.

Kopalnia Węgla Kamiennego „Marcel”

44-310 Wodzisław Śl. ul. Korfanteo 52
woj. katowickie

zatrudni do pracy pod ziemią mężczyzn w wieku od 18 do 40 lat

W WYMIENIONYCH ZAWODACH:

- górnik
- ślusarz
- elektryk

oraz do pracy dolowej pracowników niewykwalifikowanych, którym kopalnia stwarza możliwości zdobycia kwalifikacji w ramach szkolenia wewnątrzzakładowego oraz na kursach specjalistycznych w ośrodkach Ministerstwa Górnictwa i Energetyki, co gwarantuje szybkie zdobycie zawodu i zapewnia wzrost dochodów pieniężnych.

Kopalnia „MARCEL” nowo przystępującym do pracy zapewnia:

- wynagrodzenie wg układu zbiorowego dla PW,
- dodatek stabilizacyjny dla osób podejmujących po raz pierwszy pracę pod ziemią, w wysokości 1000 zł miesięcznie w ciągu 2 lat oraz 500 zł w okresie dalszych 3 lat,
- wynagrodzenie specjalne z Karty Górnika,
- dodatkowe nagrody roczne tzw. 13 i 14 pensja
- nagrodę z okazji „Dnia Górnika” w wysokości miesięcznego zarobku,
- dodatkowy płatny urlop z tytułu Karty Górnika,
- nagrody jubileuszowe za 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 lat pracy,
- węgiel deputatowy w wysokości 8 ton rocznie w naturze lub ekwiwalencie,
- bezzwrotną pożyczkę w wysokości 100 000 zł dla młodych małżeństw po pół roku nienaganej pracy,
- dla zamieszkujących zakwaterowanie w Domu Górnika,
- dla mieszkańców Domu Górnika za rozłąkę w wysokości 45 zł za każdy dzień,
- reklamację od służby wojskowej,
- wcześniejsze przejście na emeryturę,
- korzystanie z książeczki oszczędnościowej „Górnik”.

Kandydaci do pracy zobowiązani są przedłożyć dokumenty powszechnie wymagane.

Nie przyjmujemy osób zwolnionych dyscyplinarnie i tych, którzy porzucili pracę.

UWAGA!

Przy Kopalni „Marcel” istnieje Zasadnicza Szkoła Górnicza, która przyjmuje do nauki w zawodach: górnik, mechanik, elektryk na korzystniejszych warunkach.

Wyróżniający się uczniowie mają możliwość kontynuowania nauki w Technikum Górniczym.

Młodzież zamieszkuje w internacie.

Blizszych informacji udziela: Dział Zatrudnienia Kopalni „Marcel”, ul. Korfanteo 52 oraz sekretariat: ZSG Wodzisław, ul. Orkana 23

DOJAZD DO KOPALNI „MARCEL”

PKP — Katowice — Rybnik — Radlin Śl. Obszary

PKS — Katowice — Rybnik — Wodzisław Śl.

WPK — Rybnik — Marcel, Wodzisław — Marcel.

3758a-K

KOPALNIA WĘGLA KAMIENNEGO „ROZBARK”

w Bytomiu, ul. Chorzowska 12

PRZYJMIE DO PRACY

pod ziemią:

PRACOWNIKÓW WYKWALIFIKOWANYCH I NIEWYKWALIFIKOWANYCH
w wieku od 18 do 40 lat,

na powierzchni:

PRACOWNIKÓW WYKWALIFIKOWANYCH I NIEWYKWALIFIKOWANYCH
W ODDZIAŁACH BUDOWLANYCH

Zgłaszający się winni przy sobie posiadać: dowód osobisty, książeczkę ubezpieczeniową, książeczkę wojskową, zaświadczenie z ostatniego miejsca pracy z adnotacją o zajęciach sądowych, dla osób z rolnictwa zaświadczenie z Urzędu Gminy potwierdzające okres pracy w gospodarstwie rolnym wraz z adnotacją, że może pracować poza rolnictwem.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela dział zatrudnienia Kopalni Węgla Kamiennego „Rozbark” w Bytomiu, ul. Chorzowska 12, tel. 81-22-81, wewn. 647-653.

ZASADNICZA SZKOŁA GÓRNICZA KOPALNI „ROZBARK”
w Bytomiu, ul. Oświęcimska 31

PRZYJMUJE ZAPISY ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
na rok szkolny 1985/86.

KSZTAŁCI W ZAWODACH:

- górnik technicznej eksploatacji złóż,
- mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego,
- elektromonter górnictwa podziemnego.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

- nie przekroczony 18 rok życia,
- ukończenie szkoły podstawowej,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela: sekretariat szkoły, Bytom, ul. Oświęcimska 31, tel. 81-03-88.

3622-K

Pracownicy poszukiwani

SZCZECIŃSKA
FABRYKA NARZĘDZI
w Szczecinie,
ul. Narzędziowa 23/25

zatrudni nw. pracowników:

- ♦ inżyniera mechanika na stanowisko głównego mechanika

wymagania:

- staż pracy minimum 5 lat
- znajomość zagadnień mechaniczno-energetycznych

- ♦ specjalistę ds. energetycznych

- wykształcenie wyższe lub średnie elektryczne

- ♦ specjalistę ds. remontów

- wykształcenie wyższe lub średnie mechaniczne.

Blizszych informacji udziela Dział Spraw Pracowniczych, tel. 612-421, wew. 321.
3710-K

WOJEWÓDZKA
DYREKCJA INWESTYCJI
w Szczecinie,
ul. Bulwar Gdański 2

zatrudni:

- głównego specjalistę ds. finansowo-księgowych
- specjalistę ds. umów
- specjalistę ds. cen i kosztów
- specjalistę ds. analiz, ocen i sprawozdań
- wykształcenie wyższe lub średnie ekonomiczne lub techniczne o specjalności budowlanej oraz praktyką w przedsiębiorstwach budowlanych lub służbach inwestorskich.

Blizszych informacji udziela Zespół Organizacji i Kadr, tel. 354-51.
3711-K

NAUKA

TECHNICZNE teksty an-
gelskie tłumacząc, 22-40-
-95, 21544-G

PRACA

POMOC domowa na sta-
le potrzebna, Warum
bardzo dobre, tel. 332-
-57, 21582-G
SPÓŁKA „Inez” zatrud-
ni szwaczki, tel. 538-346,
20257-G

KUPNO

WAGĘ pasieczną kupię,
tel. 739-36, 21577-G
BONY PeKaO kupię,
22-31-57, 21410-G

NIERUCHOMOŚCI

DOMEK w szeregowcu
80 m kw. sprzedam, tel.
33-174, dzwonić po 16,
21642-G
SEGMENT na Pogodnie
sprzedam, tel. 420-27,
21516-G
PARTER bliźniaka na
Pogodnie sprzedam,
tel. 708-82 (16-21),
21573-G

SPRZEDAŻ

FIATA 126 p (1979) —
sprzedam, tel. 725-45 po
20, 22514-G
SILNIK Mercedes 220
D sprzedam, ul. Piotrk-
owska 8 (Gumieńce),
21165-G
KREDENS antyq. sprze-
dam, Szczecin, ul. Pocz-
towa 39/18, po godz. 16,
21184-G
PRAŁKE automat. (mśl.)
sprzedam, 22-30-
-47, 21407-G
PEKINCYKA, szczeni-
ka sprzedam, Szczecin
go 8/10, 21612-G

OWCZARKI niemieckie
8-tygodniowe sprzedam,
ul. Okólna 92, Górne Go-
lecino, 21433-G
ALTUSY 110, wzmac-
niacz i gramofon „A-
dam” sprzedam, tel. 39-
-133, 21506-G
ALTUSY 110, planino e-
lektryczne Weltmeister
sprzedam, 239-232 grze-
czno-cy, 21638-G
KOMPUTER ZX Spec-
trum sprzedam, tel. 22-
-51-29, 21533-G
DUŻA wleze Diory sprze-
dam, tel. 22-81-83, 21644-G
OKAZJA! Agaty tania
sprzedam, tel. 899-21 po
godz. 20 (niedziela),
21235-G

ROZNE

SPECIALISTYCZNA
pralnia, farbiarnia, Jaro-
slaw Lipowski, Bohate-
rów Warszawy 7 (Błisko
Mickiewicza) czyszc. do-
barwia zamsze i kożuch
oraz farbuję kożuchy i
odzież włókienniczą. O-
dnie terminy krótkie.
Cena według cenika.
Zapłata przy odbiorze.
21398-G
COLOR Rubiny, Wro-
blewski, 82-32-89,
21610-G
TELENAPRAWY, 600-
miejsc, Sirowy, 524-
158, 20900-G
TELENAPRAWY, Miał-
kowski, 394-83, 21224-G
TELENAPRAWY, Knop,
331-08, 19009-G
TELENAPRAWY, Seroc-
ki, 82-35-25, 18921-G
TELENAPRAWY, Spie-
ker, 83-53, 20902-G
KOLOR Jowisz, Neptun
22-77-95, Radek, 21600-G
TELENAPRAWY, Micha-
lak, 613-994, 21645-G
ANTENY, Zoc, 710-57,
21188-G
USŁUGI gazowe, Sko-
rzewski, 509-724, 18964-G
USŁUGI gazowe, 472-79
Korycko, 20931-G
NAPRAWA lodówek,
Kimszal, 775-33 (18-20),
20934-G
CYKLINOWANIE, Bród-
ka, 32-35-08, 21446-G
CYKLINOWANIE, Ro-
słowski, tel. 22-20-41,
21649-G
CYKLINOWANIE, Ha-
drian, 748-40, 21448-G
UKŁADAM, cyklinoję,
32-45, Coci, 21522-G
PRAŁKI automatyczne,
Moienda, 23-15-81, 21541-G
ZAKŁAD murarski, Wil-
told Sidoruk, ul. Zaje-
czna 10c przyjmie zlecenie
na budowę domu,
WYNAJME lokal o pow.
40 m kw. na cichą pro-
dukcję, tel. 722-24,
21553-G
USŁUGI hydrauliczne,
Tatarczuk, tel. 614-121,
21083-G
ZAGINAŁ biały Fiat 125
p nr tel. SZF 6284, in-
formacje za nagrodą,
tel. 365-33, 21246-G

LOKALE

CUBZOZIEMIEC wynaj-
mie 3-4-pokojowe mie-
szkanie z telefonem, ga-
za, chętnie willa, tel.
787-76 (godz. 17-20),
21580-G
ZAMIEŃCIE 2 kawalerki,
jedną w Szczecinie, dru-
gą w Policach na 2 lub
3 pokoje, tel. 719-77. Nie
wykluczone stare budo-
wnictwo, 21581-G
POZNAJ mieszkanie
spółdzielcze M-4 (63 m
kw.) zamiennie na po-
dobne w Szczecinie, tel.
22-55-91, Szczecin, 21556-G
WŁASNOŚCIOWE M-3
Niecka Niebuszewska —
sprzedam. Oferty Biuro
Ogłoszeń Szczecin 21557.

„Nigdy nie wyobrażaliśmy sobie, że to może być tak trudne...”

LIDIA WASOWICZ naukowy komentator UPI pod powyższym tytułem pisała z San Francisco o kłopotach małżeństw amerykańskich pragnących mieć dzieci.

WIELKIE oczekiwanie rozpoczęło się od momentu, gdy Barbara Johnson zużyła ostatnią pigułkę antykoncepcyjną.

Razem z mężem i radością zaplanowali przyjście na świat dziecka od tej chwili za dziewięć miesięcy. Czytali, że połowa wszystkich ciąży w Stanach Zjednoczonych jest rezultatem niechcianych „wypadków”. Byli zatem przekonani, że będzie to prostą sprawą dla tych spragnionych dziecka.

W przekonaniu, że zapłodnienie powinno być natychmiastowym wręcz skutkiem ich aktu płciowego odbywanego bez zastoso-

wania środków antykoncepcyjnych, małżeństwo to nie czyniło już żadnych innych przygotowań. Kochali się w weekendy. Ale nie sięgali miną i nie się nie wydawało.

Następnego miesiąca wymyśliли nowy plan: kochali się 6 razy na dobę, bez wymówek, bez wyjątków. Pani Johnson ku jej zdziwieniu i uderzeniu po 30 dniach odczuła menstruacyjne skurcze.

Po upływie 6 miesięcy, przegnębieni i przekonani, że idzie tu chyba o przypadek trwałej niepłodności, małżeństwo doszło do wniosku, że czas najwyższy złożyć wizytę lekarzowi. Ten zaś zapałaniem ich, że nie ma tu żadnych problemów zdrowotnych. Powiedział im, aby spróbowali ponownie, na luzie, aby byli cierpliwi i szli do łóżka, gdy będą się czuli dobrze, poczynając od 10 dnia po rozpoczęciu przez panią Johnson kolejnego cyklu.

Nigdy nie wyobrażaliśmy sobie, że może to być tak trudne przedsięwzięcie — powiedziała pani Johnson. Po wizycie u lekarza zrozumieliśmy jak bardzo pozbawiona podstaw było to co czyniliśmy, uważając to za tak prostą sprawę.

Następnej menstruacji pani Johnson się już nie doczekała. Wkrótce urodziła dziecko. Była to dziewczynka.

Johnsonowie nie są jakimś wyjątkiem.

Eksperti od spraw płodności powiadają, że około połowa małżeństw w wieku rozrodczym ma sporo problemów pragnąc doczekać się dziecka i poszukuje porady u lekarzy.

Obok różnych poglądów o antykoncepcji i niepożądaną ciążę istnieje też mit o tym, że jesteśmy bardzo płodne — powiada Candice McKinnon, która prowadzi zajęcia na temat płodności i świadomego macierzyństwa w San Rafael (Kalifornia).

Lini Bodian, konsultantka ds. płodności i świadomego macierzyństwa mówi: wiele kobiet telefonuje do nas po trzech czy też czterech miesiącach prób. Uspokajamy je mówiąc, aby się nie martwiły i zadzwoniły do nas gdy nic nie zdarzy się w ciągu następnych ośmiu czy dziewięciu miesięcy.

Na 100 kobiet rozpoczynających życie seksualne bez stosowania żadnych środków antykoncepcyjnych, 15 zachodzi w ciążę w okresie pierwszego miesiąca, dalszych 70 w ciągu roku, a pięć kolejnych do końca 2 roku — powiada lekarze. Ok. 10 proc. małżeństw amerykańskich pozostaje bezpłodnych. Okres płodności jest o połowę skrócony w rezultacie kolejnych ciąży.

W ubiegłym roku na 55 mln Amerykanek w wieku rozrodczym 6 mln zaszło w ciążę — powiada dr Luella Klein, przewodnicząca Amerykańskiej Akademii Położniczej i Ginekologii. 2,7 mln spośród nich ciążę swoją zaplanowało z góry.

Podczas gdy globalny krajowy wskaźnik urodzeń wykazuje mocną tendencję do spadku — 3,29 mln urodzeń w 1972 r., 3,68 mln w 1982 r. — to równocześnie najbardziej dramatyczny wzrost następuje u kobiet w wieku powyżej 30 lat — twierdzą urzędnicy z

Krajowego Ośrodka Statystyki Zdrowia w Hyattsville w stanie Maryland. Liczba dzieci urodzonych przez matki w wieku 30—40 lat wzrosła w okresie dziesięciu lat z 375 001 do 605 273.

Dlaczego niektóre kobiety łatwo zachodzą w ciążę, a inne muszą się nad tym trudzić, pozostaje tajemnicą — powiedział dr John Jarrett II, docent położnictwa i ginekologii akademii medycznej w stanie Indiana. Wpływ na to mają takie czynniki, jak wiek, żywienie, obawy, wcześniejsze aborty w późnych okresach ciąży, długotrwałe stosowanie środków antykoncepcyjnych i bardzo nieregularne cykle menstruacyjne.

U kobiet najbardziej płodne okres przypada na lata 20—24 — powiada lekarze — a zjawisko ciąży po raz pierwszy staje się trudniejszą sprawą w wieku powyżej 30 lat. Na uniwersytecie Yale przebadano 40 przypadków ko-

niały one szansę na dotarcie do jajeczka i zapłodnienie go, ale jedynie mniej niż 200 dociera w jego pobliżu. Plemniki utrzymują się przy życiu 48 godzin, a jajeczko 24. Co miesiąc istnieje tylko jeden dzień, gdy może dojść do ich połączenia, dającego początek nowemu życiu.

Jedno jajeczko (fac. ovum) wytworzone jest w jajnikach co miesiąc. W czasie owulacji opuszcza ono jajnik i przemieszcza się w kierunku jajowodu, delikatnej, elastycznej struktury prowadzącej do macicy.

Plemniki poruszając się poprzez macię w kierunku jajowodu napotykać na swej drodze jajeczko i tak dochodzi do zapłodnienia. Zapłodnione jajeczko lub też embriy — przemieszcza się do macicy, gdzie rozwija się na jej ścianie.

Jest taki moment, niepodobny do innych, kiedy z niejasnych po-

Nie ma zbyt wielu książek na ten temat, a uświadamianie każdej kobiety jak kontrolować swój cykl, zabiera bardzo dużo czasu, tak że zmuszeni byliśmy od 1980 roku rozpocząć kursy uświadamiające — powiada McKinnon z Instytutu Świadomego Macierzyństwa.

Kobiety, które stosowały środki antykoncepcyjne potrzebują przynajmniej miesiąca, aby ich organizm powrócił do normalnego funkcjonowania — mówią lekarze. Kobiety, które stosują środki domo- cienne lub pigułki, potrzebują od trzech do czterech miesięcy zanim spróbują zająć w ciążę.

Aby sprawdzić wyniki tych starań mają do dyspozycji różne testy. Spośród 11 rodzajów domo- bnych testów ciążowych dostępnych na rynku — pierwszy z nich to tzw. kolorowa pałeczka, która wleknęła w pierwszą poranną prób- kę moczu, nabiera niebieskiego

Robienie dzieci

biel bezzębnych stwierdzając, że zjawisko ciąży w wieku powyżej 35 lat przedłuża się średnio od 6 miesięcy do ponad 2 lat.

Największym problemem — zdaniem wielu ekspertów — jest niedoinformowanie. Fakt ten może wywierać zdziwienie w naszych czasach masowej komunikacji i powszechnej oświaty. Obok utrzymywania się błędnych poglądów, w myśl których niedość do zapłod-

wodów plemnik tęczy się z jajeczkiem i wszystko się zmienia — powiada ginekolog Robert Epstein z San Francisco.

Dia Deborah, która prosiła, aby nie podawać jej nazwiska moment ten przyszedł tak nieoczekiwanie, że nawet lekarze byli tym zdziwieni. „Wróciłam do siebie po poronieniu, które — zdaniem lekarzy — miałam dwa tygodnie wcześniej. W dwa tygodnie później za-

koloru jeśli kobieta poczęła. Taki odczyt uzyskiwany w ciągu 30 minut, otrzymuje się już na trzeci dzień po utracie okresu.

Tekst ten oparty jest na monoklinalnych antyciałach — bardzo specyficznych proteinach, które reagują jedynie na specyficzne obce substancje. W takim przypadku na hormon HCG, lub też inaczej mowię chorionic gonadotropin, który jest wytwarzany w czasie ciąży. Innego rodzaju test polegający na zmianie barwy odczynnika to „E.P.T. plus”, którego przeprowadzenie wymaga dwóch godzin i może być stosowany w 9 dni po utracie okresu. Dalszych 9 testów ujawnia ciążę tworząc obwódki na dnie testowej próbki.

„Sądzę, że domowe testy ciążowe mają duże znaczenie, gdyż kobiety dopiero wtedy udają się do lekarza, gdy są pewne swej ciąży, a im wiedzą o tym szybciej tym lepiej” — mówi Jarret.

Troska o stan zdrowia matki w początkowym okresie ciąży ma kluczowe znaczenie, gdyż najważniejszy sygnalizator w rozwoju płodu (loc. fetus) dla jego serca, płuc, mózgu i systemu nerwowego — przypada na pierwszych 8—10 tygodni ciąży.

„Jak tylko kobieta się dowie, że będzie matką — powiada dr Epstein — może powstrzymać się od używania tytoniu, alkoholu, leków, kofeiny, aspiryny i innych rzeczy, które mogą zaszkodzić płodowi”.

Lekarze stosują trzy rodzaje testów ciążowych. Test mikroskopowy wymaga dwóch minut na przeprowadzenie i pozwala stwierdzić poczęcie w pięć dni po utracie okresu. Test próbówkowy wymaga dwóch godzin i pozwala stwierdzić ciążę w okresie od 3 do 9 dnia od utraty menstruacji. Badanie serum krwi na HCG jest testem, który pozwala wykryć ciążę na tydzień przed spodziewanym terminem okresu, ale jest on kosztowny i przeprowadzenie go wymaga 24 godzin.

Test ciążowy datowany na 1350 rok przed naszą erą w starożytnym Egipcie polegał na tym, że kobieta piła miksturę z przetartego arbuza i mleka kobiety, która urodziła syna. Jeśli miała wymioty, traktowana była jako brzemienna.

Później w Grecji Hipokrates sugerował, aby kobiecie dawano miód i wodę przed zażnięciem. Jeśli jej żołądek buntował się w czasie nocy, ogłoszono ją brzemienną. W wieku XIII i XIV lekarze sądzili, że jeśli kobieta jest w ciąży, to w jej moczu można stwierdzić obecność mleka.

Pierwszym rzeczywiście naukowym testem ciążowym był słynny „test szczyru” zastosowany w 1927 r. i będący nadal w użyciu jeszcze za życia poprzedniego pokolenia. Lekarze zaszczepiali szczyru kobiecie moc. Jeśli hormon HCG był w nim obecny, powodował gromadzenie się krwi w jajnikach zwierzęcia.

Uśmiechnij się!

— Wygląda na to, że i pani jest wliczona do rachunku!

Z NAPIÓW ZIMNYCH
MAMY WHISKY
Z ŁODEM

— Przedtem pracowałem jako nauczyciel, ale nerwy nie wytrzymały.

